Kunsill
tal-Unjoni Ewropea

Brussell, 13 ta' Lulju 2023
(OR. en)

11840/23

Fajl Interistituzzjonali:
2023/0250(COD)

JAI 1007
COPEN 259
DROIPEN 110
FREMP 218
SOC 537
CODEC 1373

PROPOSTA

minn:	Is-Segretarju Ġenerali tal-Kummissjoni Ewropea, iffirmata mis-Sa Martine DEPREZ, Direttur
data meta waslet:	12 ta' Lulju 2023
lil:	Is-Sa Thérèse BLANCHET, Segretarju Ġenerali tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea
Nru dok. Cion:	COM(2023) 424 final
Suġġett:	Proposta għal DIRETTIVA TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL li temenda d-Direttiva 2012/29/UE li tistabbilixxi standards minimi fir-rigward tad-drittijiet, l-appoġġ u l-protezzjoni tal-vittmi tal-kriminalità, u li tissostitwixxi d-Deċiżjoni Qafas tal-Kunsill 2001/220/ĠAI

Id-delegazzjonijiet isibu mehmuż id-dokument COM(2023) 424 final.

Mehmuż: COM(2023) 424 final

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 12.7.2023
COM(2023) 424 final

2023/0250 (COD)

Proposta għal

DIRETTIVA TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

li temenda d-Direttiva 2012/29/UE li tistabbilixxi standards minimi fir-rigward tad-drittijiet, l-appoġġ u l-protezzjoni tal-vittmi tal-kriminalità, u li tissostitwixxi d-Deċiżjoni Qafas tal-Kunsill 2001/220/ĠAI

{SEC(2023) 270 final} - {SWD(2023) 246 final} - {SWD(2023) 247 final}

MEMORANDUM TA' SPJEGAZZJONI

1. KUNTEST TAL-PROPOSTA

• Raġunijiet u objettivi tal-proposta

Din il-proposta tipprevedi sett ta' miżuri mmirati biex itejbu l-kapaċità tal-vittmi li jiddependu fuq id-drittijiet tagħhom skont id-Direttiva 2012/29/UE[1] (id-Direttiva dwar id-Drittijiet tal-Vittmi jew il-VRD). Il-VRD hija l-istrument orizzontali ewlieni għad-drittijiet tal-vittmi. Din tistabbilixxi d-drittijiet għall-vittmi kollha tal-kriminalità kollha, inkluż id-dritt għall-informazzjoni, id-dritt għall-appoġġ u l-protezzjoni bbażati fuq il-ħtiġijiet individwali, id-drittijiet proċedurali tal-vittmi, u d-dritt li jirċievu deċiżjoni dwar il-kumpens mill-awtur tar-reat fi tmiem il-proċedimenti kriminali. Il-VRD ilha applikabbli minn Novembru 2015 fl-Istati Membri kollha tal-UE, ħlief fid-Danimarka, li ma hijiex marbuta bid-Direttiva.

F'Ġunju 2020, il-Kummissjoni Ewropea adottat l-**istrateġija tal-UE dwar id-drittijiet tal-vittmi (2020-2025)**[2] biex iżżid l-isforzi tagħha biex tiżgura l-aċċess għall-ġustizzja għall-vittmi kollha tal-kriminalità irrispettivament minn fejn seħħ ir-reat fl-UE jew f'liema ċirkostanzi. L-istrateġija tidentifika ħames prijoritajiet ewlenin: (i) komunikazzjoni effettiva mal-vittmi u ambjent sikur għalihom biex jirrapportaw reat; (ii) it-titjib tal-appoġġ u tal-protezzjoni għall-vittmi l-aktar vulnerabbli; (iii) l-iffaċilitar tal-aċċess tal-vittmi għall-kumpens; (iv) it-tisħiħ tal-kooperazzjoni u tal-koordinazzjoni fost l-atturi rilevanti kollha; u (v) t-tisħiħ tad-dimensjoni internazzjonali tad-drittijiet tal-vittmi. L-istrateġija tistabbilixxi azzjoni mhux leġiżlattiva għall-Kummissjoni, għall-Istati Membri u għal partijiet ikkonċernati oħrajn biex jintlaħqu dawn l-objettivi. L-istrateġija tat ukoll mandat lill-Kummissjoni biex tivvaluta jekk kinitx meħtieġa reviżjoni tad-Direttiva dwar id-Drittijiet tal-Vittmi u, jekk iva, biex tipproponi l-emendi meħtieġa.

L-adozzjoni tal-VRD fl-2012 kienet żvilupp kruċjali fit-tisħiħ tad-drittijiet tal-vittmi u tal-ġustizzja ċċentrata fuq il-vittmi fl-UE. Kellha rwol ewlieni fil-ħolqien ta' żona Ewropea ta' libertà, sigurtà u ġustizzja. Madankollu, ġew identifikati diversi nuqqasijiet fl-applikazzjoni prattika tagħha. Dawn huma indirizzati permezz ta' din ir-reviżjoni mmirata tad-Direttiva.

In-nuqqasijiet ġew identifikati fir-rapport ta' evalwazzjoni tal-VRD, adottat mill-**Kummissjoni fit-28 ta' Ġunju 2022**[3]. L-evalwazzjoni turi li, għalkemm id-Direttiva **wasslet b'mod wiesa' l-benefiċċji mistennija** u affettwat b'mod pożittiv id-drittijiet tal-vittmi, għad hemm problemi speċifiċi relatati mad-drittijiet tal-vittmi skont id-Direttiva.

It-trattament tal-vittmi mill-awtoritajiet kompetenti u l-kapaċità tal-vittmi li jipparteċipaw fi proċedimenti kriminali tjiebu b'mod ġenerali. L-evalwazzjoni wriet li l-VRD hija koerenti u konsistenti b'mod sodisfaċenti ma' leġiżlazzjoni oħra. Il-VRD kellha impatt pożittiv fuq id-drittijiet tal-vittmi li jaċċessaw l-informazzjoni u tejbet l-aċċess tagħhom għas-servizzi ta' appoġġ, b'mod partikolari għas-servizzi ta' appoġġ ġenerali li issa huma disponibbli għall-vittmi kollha tal-kriminalità kollha. Kumplessivament, il-VRD tejbet is-sikurezza tal-vittmi.

---

1 Id-Direttiva 2012/29/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li tistabbilixxi standards minimi fir-rigward tad-drittijiet, l-appoġġ u l-protezzjoni tal-vittmi tal-kriminalità, ĠU L 315, 14.11.2012, p. 57, u li tissostitwixxi d-Deċiżjoni Qafas tal-Kunsill 2001/220/ĠAI.

2 Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni, dwar Strateġija tal-UE dwar id-drittijiet tal-vittmi (2020-2025), COM/2020/258 final.

3 Id-Dokument ta' Ħidma tal-Persunal tal-Kummissjoni, Evalwazzjoni tad-Direttiva 2012/29/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Ottubru 2012 (SWD/2022/0179 final).

Madankollu, minkejja dawn l-iżviluppi pożittivi, **l-evalwazzjoni tenfasizza problemi speċifiċi b'kull wieħed mid-drittijiet fil-VRD li jirrikjedu titjib immirat**. Il-problemi huma marbuta man-nuqqas ta' ċarezza u preċiżjoni li magħhom ċerti drittijiet huma fformulati fid-Direttiva u mal-marġni kbir ta' manuvra għall-Istati Membri biex jittrasponuhom. Dan wassal, f'xi każijiet, għal limitazzjonijiet fuq l-applikazzjoni prattika tad-drittijiet u d-differenzi tal-vittmi fil-mod kif l-Istati Membri ttrasponew id-Direttiva. Pereżempju, fir-rigward tad-dritt għal valutazzjoni individwali tal-ħtiġijiet tal-vittmi u d-dritt għal servizzi ta' appoġġ speċjalizzati, l-elementi essenzjali jitħallew f'idejn il-proċeduri nazzjonali. Bl-istess mod, fir-rigward tad-dritt li tirċievi deċiżjoni dwar il-kumpens mill-awtur tar-reat, marġni kbir wisq ta' manuvra jitħalla f'idejn l-Istati Membri. Dawn kienu ta' ħsara għall-applikazzjoni prattika tad-drittijiet tal-vittmi.

Dawn il-problemi jfixklu l-kapaċità tal-vittmi li jiddependu fuq id-drittijiet tagħhom skont id-Direttiva u jimminaw il-fiduċja fl-iskemi tal-ġustizzja nazzjonali u dawk fi Stati Membri oħrajn. Dan il-livell baxx ta' fiduċja jirriżulta f'nuqqas ta' rapportar tal-kriminalità peress li l-vittmi sempliċiment jippreferu li ma jirrapportawhiex. Ma għandhomx fiduċja li l-awtoritajiet kompetenti se jieħdu l-azzjoni meħtieġa ladarba r-reat ikun ġie rrapportat. Dan jagħmel ħsara lill-funzjonament bla xkiel taż-żona Ewropea ta' libertà, sigurtà u ġustizzja. L-indirizzar ta' dawn il-problemi jirrikjedi emenda għall-VRD, li tista' tinkiseb biss fil-livell tal-UE.

Hemm ħames problemi ewlenin, li huma deskritti hawn taħt.

1. Il-vittmi mhux dejjem jirċievu informazzjoni dwar id-drittijiet tagħhom, jew jirċievu informazzjoni mhux adegwata li tagħmilha aktar diffiċli jew impossibbli għalihom li jeżerċitaw dawk id-drittijiet. Pereżempju, il-vittmi li ma jirrapportawx il-kriminalità huma, fil-prattika, imċaħħda mid-dritt tagħhom li jirċievu informazzjoni dwar id-drittijiet tagħhom mal-ewwel kuntatt mal-awtoritajiet kompetenti. Barra minn hekk, kif ikkonfermat fir-rapport Vociare[4], skont il-professjonisti, 30 % tat-tfal, 26 % tal-persuni b'diżabilità intellettwali u 26 % tal-persuni illitterati li jgħixu fl-UE biss jirċievu informazzjoni b'mod li tkun adattata għall-ħtiġijiet tagħhom.
2. Il-vittmi vulnerabbli (bħat-tfal, l-anzjani, il-persuni b'diżabilità, il-vittmi ta' reati ta' mibegħda u l-vittmi f'detenzjoni) mhux dejjem jibbenefikaw minn valutazzjoni f'waqtha tal-ħtiġijiet tagħhom għall-protezzjoni u huma mċaħħda minn miżuri ta' protezzjoni effettivi, bħal ordnijiet ta' protezzjoni.
3. Il-vittmi vulnerabbli spiss ma jkunux jistgħu jiddependu fuq appoġġ speċjalizzat, bħal trattament psikoloġiku estiż, u l-vittmi tfal spiss ma jkunux jistgħu jiddependu fuq approċċ immirat ibbażat fuq kooperazzjoni bejn diversi aġenziji.
4. Il-parteċipazzjoni tal-vittmi fi proċedimenti kriminali spiss tkun diffiċli minħabba nuqqas ta' pariri u gwida legali u differenzi fir-regoli dwar l-istatus tal-vittmi f'dawn il-proċeduri.
5. L-aċċess tal-vittmi għal kumpens f'każijiet domestiċi u transfruntieri huwa diffiċli minħabba n-nuqqas ta' appoġġ mill-Istat meta jiġi infurzat il-kumpens ordnat mill-awtur tar-reat, li jwassal għal riskju ta' vittimizzazzjoni sekondarja.

[4] Rapport ta' Sinteżi Vociare, ippubblikat fl-2019 mill-Victim Support Europe u mill-Assoċjazzjoni Portugiża tad-Drittijiet tal-Vittmi (APAV). Ir-rapport jivvaluta l-applikazzjoni prattika tad-Direttiva dwar id-Drittijiet tal-Vittmi f'26 Stat Membru tal-UE.

Barra minn hekk, l-istandards minimi dwar x'jikkostitwixxi ġustizzja li tiffavorixxi t-tfal[5] u ċċentrata fuq il-vittmi[6] żdiedu f'dawn l-aħħar 10 snin. Għalhekk, sabiex jiġi żgurat li l-vittmi jkunu jistgħu jiddependu bis-sħiħ fuq id-drittijiet tagħhom abbażi tal-ħtiġijiet kurrenti tagħhom u l-iżviluppi reċenti fil-ġustizzja u fit-teknoloġija, din ir-reviżjoni tipproponi regoli minimi aktar estensivi minn dawk adottati fl-2012. Dawn huma bbażati fuq l-aħjar prattiki mill-Istati Membri.

Din ir-reviżjoni għandha l-għan li twieġeb għall-problemi speċifiċi msemmija hawn fuq billi timmira sett ta' objettivi ġenerali u speċifiċi (b'objettiv speċifiku wieħed għal kull problema speċifika).

L-objettiv ġenerali ta' din ir-reviżjoni huwa li tikkontribwixxi għal żona ta' libertà, sigurtà u ġustizzja li tiffunzjona tajjeb abbażi ta':

- rikonoxximent effiċjenti tas-sentenzi u tad-deċiżjonijiet ġudizzjarji f'materji kriminali;
- livell għoli ta' sigurtà minħabba rapportar imtejjeb tal-kriminalità[7];
- ġustizzja ċċentrata fuq il-vittma, fejn il-vittmi huma rikonoxxuti u jistgħu jiddependu fuq id-drittijiet tagħhom.

L-objettivi speċifiċi ta' din ir-reviżjoni jinkludu:

(i) titjib sinifikanti fl-aċċess tal-vittmi għall-informazzjoni;

(ii) allinjament aħjar tal-miżuri ta' protezzjoni mal-ħtiġijiet tal-vittmi biex tiġi żgurata s-sikurezza tal-vittmi vulnerabbli;

(iii) aċċess imtejjeb għal appoġġ speċjalizzat għall-vittmi vulnerabbli;

(iv) parteċipazzjoni aktar effettiva fi proċedimenti kriminali għall-vittmi; u

(v) aċċess iffaċilitat għall-kumpens mill-awtur tar-reat fil-każijiet kollha, inklużi l-każijiet nazzjonali u transfruntieri.

L-objettivi speċifiċi u r-riżultati tagħhom ġew ivvalutati bir-reqqa fil-valutazzjoni tal-impatt. Spjegazzjoni aktar dettaljata tal-objettivi u l-emendi korrispondenti għad-Direttiva dwar id-Drittijiet tal-Vittmi hija ppreżentata fit-Taqsima 3 dwar il-valutazzjoni tal-impatt.

- **Konsistenza mad-dispożizzjonijiet eżistenti fil-qasam ta' politika**

Il-VRD ġiet adottata fil-25 ta' Ottubru 2012. Minn dak iż-żmien ma ġietx emendata jew riveduta. Minbarra l-VRD, il-leġiżlazzjoni tal-UE dwar id-drittijiet tal-vittmi tinkludi d-Direttiva dwar il-Kumpens tal-2004[8] u r-regoli tal-UE dwar l-ordnijiet ta' protezzjoni[9]. Dawn

5 Ara, pereżempju, it-tkabbir rapidu tal-mudell ta' Barnahus (djar tat-tfal) fl-Istati Membri.

6 Ara, pereżempju, il-proġett Re-just "Pjan ta' azzjoni għall-iżvilupp ta' sistemi tal-ġustizzja kriminali ċċentrati fuq il-vittmi u informati mit-trawma", ippubblikat fl-2021, li jippreżenta l-istandards reċenti dwar l-aċċess tal-vittmi għall-informazzjoni, inklużi l-helplines, approċċ ikkoordinat għall-appoġġ, il-protezzjoni tal-vittmi u l-parteċipazzjoni fil-ġustizzja.

7 Bħala riżultat tal-emendi proposti, 10-20 % tal-vittmi li indikaw li ma rrapportawx kriminalità minħabba l-biża' ta' ritaljazzjoni kieku kienu jagħmlu kif spjegat fil-valutazzjoni tal-impatt.

8 Id-Direttiva tal-Kunsill 2004/80/KE tad-29 ta' April 2004 li għandha x'taqsam ma' kumpens għal vittmi ta' delitti, ĠU L 261, 6.8.2004, p. 15-18.

9 Id-Direttiva 2011/99/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Diċembru 2011 dwar l-ordni Ewropea ta' protezzjoni (ĠU L 338, 21.12.2011, p. 2) u r-Regolament (UE) Nru 606/2013 tal-

l-istrumenti huma wkoll **orizzontali** u huma applikabbli għall-vittmi kollha tal-kriminalità.

Barra minn hekk, il-leġiżlazzjoni tal-UE dwar id-drittijiet tal-vittmi tinkludi **leġiżlazzjoni settorjali** magħmula minn diversi strumenti li jindirizzaw il-ħtiġijiet speċifiċi tal-vittmi ta' ċerti kategoriji ta' reati. Dawn jinkludu d-Direttiva dwar il-prevenzjoni u l-ġlieda kontra t-traffikar tal-bnedmin u l-protezzjoni tal-vittmi tiegħu[10], id-Direttiva kontra l-abbuż sesswali u l-isfruttament sesswali tat-tfal u l-pornografija tat-tfal[11], id-Direttiva Kontra t-Terroriżmu[12], u d-Direttiva dwar il-ġlieda kontra l-frodi u l-falsifikazzjoni ta' mezzi ta' pagament[13]. Fit-8 ta' Marzu 2022, il-Kummissjoni adottat proposta għal Direttiva dwar il-ġlieda kontra l-vjolenza kontra n-nisa u l-vjolenza domestika (il-proposta VAW)[14]. Fid-19 ta' Diċembru 2022, il-Kummissjoni ppreżentat proposta biex temenda d-Direttiva 2011/36/UE dwar il-prevenzjoni u l-ġlieda kontra t-traffikar tal-bnedmin u l-protezzjoni tal-vittmi tiegħu[15].

Il-leġiżlazzjoni settorjali **tikkriminalizza ċerti atti u tipprevedi drittijiet addizzjonali għall-vittmi ta' dawk ir-reati li jirrispondu b'mod aktar dirett għall-ħtiġijiet speċifiċi tagħhom**. **Il-leġiżlazzjoni settorjali ma tissostitwixxix ir-regoli tal-VRD**. Id-dispożizzjonijiet tal-leġiżlazzjoni settorjali jibnu fuq il-VRD u huma applikabbli flimkien ma' dawk tal-VRD. **Il-leġiżlazzjoni settorjali tissupplimenta l-VRD billi tipprovdi drittijiet addizzjonali lill-vittmi ta' kategoriji speċifiċi ta' reati fl-ambitu tal-leġiżlazzjoni settorjali**. Wara r-reviżjoni tal-VRD, il-vittmi kollha, inklużi dawk koperti mil-leġiżlazzjoni settorjali, se jibbenefikaw minn regoli msaħħa dwar id-drittijiet tal-vittmi. Ir-reviżjoni tal-VRD hija konsistenti bis-sħiħ mal-leġiżlazzjoni settorjali. Din mhux se tirrikjedi reviżjonijiet tal-leġiżlazzjoni settorjali adottata jew proposta.

Fil-valutazzjoni tal-impatt, il-Kummissjoni vvalutat bir-reqqa l-konsistenza ta' din il-proposta mal-leġiżlazzjoni settorjali kollha. B'mod partikolari, il-konsistenza tal-miżuri proposti dwar il-helplines għall-vittmi, valutazzjonijiet individwali mtejba u miżuri mmirati u integrati ġew ivverifikati skont il-leġiżlazzjoni settorjali. Din tinkludi l-leġiżlazzjoni eżistenti dwar il-vittmi tat-terroriżmu u t-tfal vittmi tal-abbuż sesswali u l-miżuri proposti dwar il-vittmi tal-vjolenza kontra n-nisa jew il-vjolenza domestika u l-vittmi tat-traffikar tal-bnedmin. Il-valutazzjoni wriet li l-miżuri proposti jikkomplementaw u jsaħħu l-leġiżlazzjoni settorjali.

Il-livell ta' protezzjoni previst fil-leġiżlazzjoni settorjali ma jservix bħala punt ta' riferiment biex jogħlew l-istandards għall-vittmi kollha tal-kriminalità fl-ambitu ta' din ir-reviżjoni. Peress li l-miżuri tal-leġiżlazzjoni settorjali huma mfassla b'enfasi fuq il-ħtiġijiet speċifiċi tal-vittmi ta' kategoriji partikolari ta' reati, dawn jistgħu ma jkunux rilevanti jew proporzjonati għall-vittmi kollha tar-reati kollha. Madankollu, xi wħud mill-miżuri proposti f'din ir-reviżjoni jista' jkun fihom elementi diġà koperti mil-leġiżlazzjoni settorjali. Dan huwa

---

Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Ġunju 2013 dwar ir-rikonoxximent reċiproku ta' miżuri ta' protezzjoni f'materji ċivili (ĠU L 181, 29.6.2013, p. 4).

10 Id-Direttiva 2011/36/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' April 2011 dwar il-prevenzjoni u l-ġlieda kontra t-traffikar tal-bnedmin u l-protezzjoni tal-vittmi tiegħu, u li tissostitwixxi d-Deċiżjoni Qafas tal-Kunsill 2002/629/ĠAI (ĠU L 101, 15.4.2011, p. 1).

11 Id-Direttiva 2011/93/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Diċembru 2011 dwar il-ġlieda kontra l-abbuż sesswali u l-isfruttament sesswali tat-tfal u l-pedopornografija, u li tissostitwixxi d-Deċiżjoni Kwadru tal-Kunsill 2004/68/ĠAI (ĠU L 335, 17.12.2011, p. 1).

12 Id-Direttiva (UE) 2017/541 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Marzu 2017 dwar il-ġlieda kontra t-terroriżmu u li tissostitwixxi d-Deċiżjoni Kwadru tal-Kunsill 2002/475/ĠAI u li temenda d-Deċiżjoni tal-Kunsill 2005/671/ĠAI. ĠU.

13 Id-Direttiva 2019/713 (ĠU L 123, 10.5.2019, p. 18).

14 COM (2022) 105 final, 8.3.2022.

15 COM (2022) 732 final, 19.12.2023.

inevitabbli minħabba s-suġġett komuni tad-drittijiet tal-vittmi u l-fatt li **l-VRD hija applikabbli għall-vittmi kollha, li jinkludu vittmi mhux vulnerabbli u vittmi vulnerabbli**. Il-vittmi vulnerabbli fl-ambitu tal-VRD huma dawk li jeħtieġu miżuri speċjalizzati ta' appoġġ u protezzjoni, inkluż iżda lil hinn mill-vittmi koperti mil-leġiżlazzjoni settorjali eżistenti u proposta, bħall-vittmi tat-terroriżmu jew il-vittmi tal-vjolenza kontra n-nisa u l-vjolenza domestika. Pereżempju, l-iżgurar ta' appoġġ psikoloġiku mingħajr ħlas għall-vittmi vulnerabbli sakemm ikun meħtieġ huwa propost fl-ambitu ta' din ir-reviżjoni bħala emenda għall-Artikolu 9(1)(c). Dan diġà huwa dritt għall-vittmi tat-terroriżmu skont l-Artikolu 24(2) tad-Direttiva Kontra t-Terroriżmu. Il-konsistenza tal-VRD mal-leġiżlazzjoni settorjali hija żgurata bis-sħiħ f'dan il-każ minħabba li l-vittmi tal-kriminalità koperti mil-leġiżlazzjoni settorjali jkomplu jibbenefikaw mid-drittijiet tagħhom taħt it-tnejn li huma. Wara d-dħul fis-seħħ tal-VRD riveduta, il-vittmi tat-terroriżmu se jkomplu jibbenefikaw mid-dritt tagħhom għal appoġġ psikoloġiku mingħajr ħlas flimkien ma' kategoriji oħrajn ta' vittmi vulnerabbli.

Hija meħtieġa aktar kjarifika fir-rigward ta' servizz ta' appoġġ speċjalizzat immirat u integrat għall-vittmi bi ħtiġijiet speċifiċi. L-Artikolu 9(3)(b) tal-VRD jirreferi għal dan l-appoġġ b'mod partikolari għall-vittmi ta' vjolenza sesswali, għall-vittmi ta' vjolenza abbażi tal-ġeneru u għall-vittmi ta' vjolenza f'relazzjonijiet mill-qrib. Madankollu, dan ma jirreferix b'mod espliċitu għal gruppi oħrajn ta' vittmi bi ħtiġijiet speċifiċi. Għalhekk, l-emenda proposta għall-VRD tiċċara li servizzi ta' appoġġ immirati u integrati għandhom ikunu disponibbli għal vittmi oħrajn bi ħtiġijiet speċifiċi bħall-vittmi tat-traffikar tal-bnedmin, il-vittmi tal-kriminalità organizzata, il-vittmi b'diżabilità, il-vittmi tal-isfruttament, il-vittmi ta' reati ta' mibegħda, il-vittmi tat-terroriżmu jew il-vittmi ta' reati internazzjonali ewlenin. Dan ma jaffettwax l-obbligi għall-Istati Membri, fl-ambitu tal-proposta tal-VAW biex jiġi żgurat l-aċċess għal servizzi mmirati u integrati għall-vittmi ta' reati koperti mill-proposta tal-VAW u b'mod partikolari għall-vittmi ta' stupru (iċ-ċentri tal-istupru skont l-Artikolu 28 tal-proposta tal-VAW) jew vittmi ta' mutilazzjoni ġenitali femminili (skont l-Artikolu 29 tal-proposta tal-VAW).

Barra minn hekk, b'reazzjoni għan-nuqqasijiet identifikati fl-evalwazzjoni, din il-proposta tirrikjedi wkoll li l-Istati Membri jistabbilixxu protokolli speċifiċi li se jorganizzaw l-azzjonijiet ta' servizzi ta' appoġġ speċjalizzati biex jindirizzaw b'mod komprensiv il-ħtiġijiet multipli tal-vittmi bi ħtiġijiet speċifiċi (ara l-paragrafu 4 li għadu kif ġie miżjud tal-Artikolu 9 tal-VRD).

Sabiex jiġi żgurat li ma jkun hemm l-ebda nuqqas ta' ftehim dwar l-ambitu tal-obbligi tal-Istati Membri fl-ambitu tal-proposta tal-VAW u din il-proposta dwar ir-reviżjoni tal-VRD, qed jiġi propost li fil-VRD tiġi introdotta dispożizzjoni espliċita li tirrikjedi li l-Istati Membri jiżguraw li jittrasponu l-obbligi tagħhom fl-ambitu ta' din il-proposta mingħajr ma jaffettwaw l-obbligi tagħhom fl-ambitu tal-proposta tal-VAW. Barra minn hekk, sabiex il-VRD tiġi allinjata mat-terminoloġija użata fil-proposta tal-VAW, din il-proposta tiċċara li fejn il-VRD tirreferi għall-vittmi ta' vjolenza bbażata fuq il-ġeneru, dan il-kunċett għandu jinkludi vittmi ta' vjolenza kontra n-nisa u vittmi ta' vjolenza domestika.

Din ir-reviżjoni hija wkoll konsistenti bis-sħiħ mal-**istrateġija tal-UE dwar id-drittijiet tal-vittmi** kif muri fil-valutazzjoni tal-impatt.

- **Konsistenza ma' politiki oħrajn tal-UE**

Din ir-reviżjoni hija konsistenti wkoll ma' politiki oħrajn tal-UE, inkluża d-diġitalizzazzjoni. B'mod partikolari, id-dispożizzjoni proposta dwar l-użu ta' mezzi elettroniċi ta'

komunikazzjoni twieġeb għall-iżviluppi fit-teknoloġija f'konformità **mal-politika ta' diġitalizzazzjoni tal-Kummissjoni**, inkluża d-diġitalizzazzjoni tal-ġustizzja[16]. Sabiex jindirizzaw in-nuqqasijiet identifikati, l-Istati Membri se jkunu obbligati jipprovdu għal possibbiltà biex il-vittmi jeżerċitaw id-drittijiet tagħhom għall-informazzjoni u jaċċessaw il-ġustizzja bl-użu tal-komunikazzjoni elettronika. Il-miżuri proposti jiffaċilitaw ukoll l-aċċess għall-ġustizzja għall-vittmi f'każijiet transfruntieri billi jitolbu lill-Istati Membri jiffaċilitaw il-parteċipazzjoni fi proċedimenti kriminali għall-vittmi li jkunu residenti barra mill-pajjiż permezz ta' vidjokonferenzi u konferenzi telefoniċi. Dan ir-rekwiżit jegħleb il-limitazzjoni kurrenti skont id-Direttiva 2012/29/UE li tipprevedi possibbiltà bħal din iżda biss għall-fini tas-smigħ tal-vittmi f'konformità mal-Konvenzjoni dwar l-Assistenza Reċiproka f'Materji Kriminali bejn l-Istati Membri tal-Unjoni Ewropea tad-29 ta' Mejju 2000[17].

Ir-reviżjoni tiffoka fuq l-iżgurar tal-użu tal-komunikazzjoni elettronika. Billi jiġi ffaċilitat l-aċċess ugwali għall-informazzjoni, il-protezzjoni, l-appoġġ, il-ġustizzja u l-kumpens, ir-reviżjoni tad-Direttiva dwar id-Drittijiet tal-Vittmi se tippermetti lill-vittmi kollha jeżerċitaw id-drittijiet tagħhom b'mod aktar ugwali. Dan se jikkontribwixxi b'mod sinifikanti għall-**Għan ta' Żvilupp Sostenibbli tan-NU (SDG) 10** bl-għan li **jitnaqqsu l-inugwaljanzi**.

Bl-għan ġenerali tagħha li żżid il-fiduċja fl-istituzzjonijiet u fis-servizzi li jappoġġaw lill-vittmi tal-kriminalità, l-inizjattiva se tikkontribwixxi għall-promozzjoni tal-istat tad-dritt u tiżgura aċċess ugwali għall-ġustizzja indirizzata mill-**SDG 16 dwar il-paċi, il-ġustizzja u l-istituzzjonijiet b'saħħithom**.

Ikun mistenni wkoll titjib fit-tul dwar is-**saħħa u l-benesseri tajbin (SDG 3)**. Dan se jinkiseb billi l-vittmi jiġu protetti aħjar u titnaqqas il-vittimizzazzjoni sekondarja. Xi effetti indiretti li jgħinu biex tiġi skoraġġuta l-kriminalità se jikkontribwixxu wkoll għall-progress f'dan l-SDG, eż. livelli ogħla ta' rapportar tal-kriminalità, segwiti ġuridiċi u sentenzi infurzati b'mod aktar ġenerali.

2. BAŻI ĠURIDIKA, SUSSIDJARJETÀ U PROPORZJONALITÀ

- **Bażi ġuridika**

Il-bażi legali għal din l-azzjoni hija l-**Artikolu 82(2)(c) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE)**. Dan jippermetti lill-UE tistabbilixxi regoli minimi dwar id-drittijiet tal-vittmi: (i) sa fejn ikun meħtieġ li jiġi ffaċilitat ir-rikonoxximent reċiproku ta' sentenzi u ta' deċiżjonijiet ġudizzjarji u l-kooperazzjoni tal-pulizija u dik ġudizzjarja f'materji kriminali b'dimensjoni transfruntiera; u (ii) dment li jitqiesu d-differenzi bejn it-tradizzjonijiet u s-sistemi ġuridiċi tal-Istati Membri. Ir-regoli minimi dwar id-drittijiet tal-vittmi tal-kriminalità ma humiex limitati għal sitwazzjonijiet transfruntieri. Simili għall-istandards minimi għall-persuni suspettati u akkużati, l-UE tista' tistabbilixxi standards minimi għar-regoli nazzjonali biex tiżdied il-fiduċja reċiproka fis-sistemi ġudizzjarji ta' Stati Membri oħrajn. Dan jista' jtejjeb il-funzjonament tar-rikonoxximent reċiproku ta' sentenzi u ta' deċiżjonijiet f'materji kriminali b'dimensjoni transfruntiera.

---

16 Ir-Regolament (UE) Nru 910/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Lulju 2014 dwar l-identifikazzjoni elettronika u s-servizzi fiduċjarji għal tranżazzjonijiet elettroniċi fis-suq intern u li jħassar id-Direttiva 1999/93/KE (ĠU L 257, 28.8.2014, p. 73).

17 ĠU C 197, 12.7.2000, p. 3

- **Sussidjarjetà**

Sabiex ir-rikonoxximent reċiproku u l-kooperazzjoni ġudizzjarja jkunu effettivi bis-sħiħ, **irid ikun hemm fiduċja reċiproka fis-sistemi tal-ġustizzja kriminali ta' Stati Membri oħrajn**. Għandu jkun hemm fiduċja reċiproka fl-istandards tal-ekwità u tal-ġustizzja tas-sistemi tal-ġustizzja, u l-pubbliku għandu jkollu fiduċja li l-istess regoli minimi se jiġu applikati jekk jivvjaġġaw jew jgħixu barra mill-pajjiż. Kif rikonoxxut fit-Trattat, l-istabbiliment ta' standards minimi dwar id-drittijiet ta' persuni suspettati u akkużati u dwar id-drittijiet tal-vittmi huwa kruċjali biex jiġi ffaċilitat ir-rikonoxximent reċiproku. It-Trattat jirrikjedi li l-UE taġixxi minn qabel f'dawn l-oqsma (jiġifieri qabel ma tinkiser il-fiduċja fl-iskemi tal-ġustizzja ta' Stati Membri oħrajn) biex issaħħaħ din il-fiduċja.

Il-VRD u l-leġiżlazzjoni settorjali diġà armonizzaw id-drittijiet tal-vittmi b'mod sinifikanti u għalhekk ikkontribwew biex tiżdied il-fiduċja fis-sistemi ġudizzjarji ta' Stati Membri oħrajn. Madankollu, kif deskritt fl-evalwazzjoni u kkonfermat fil-konsultazzjonijiet, minkejja l-progress fl-istabbiliment ta' standards minimi dwar id-drittijiet tal-vittmi, xi **Stati Membri ma setgħux jissalvagwardjaw dawn id-drittijiet b'mod effettiv fl-ambitu permess mill-VRD**.

Barra minn hekk, l-istandards minimi nbidlu f'dawn l-aħħar 10 snin mill-adozzjoni tal-VRD. Dan huwa marbut mal-iżviluppi fil-ġustizzja (ġustizzja li tiffavorixxi t-tfal u ċċentrata fuq il-vittmi), fis-soċjetà (bħal ħtieġa akbar għal approċċ ikkoordinat biex jiġi żgurat li s-servizzi ta' appoġġ għall-vittmi jkunu dejjem disponibbli fi kriżi[18]) u fit-teknoloġija (id-diġitalizzazzjoni, iż-żieda fil-kriminalità online u teknoloġiji ġodda għall-appoġġ, għall-protezzjoni u għall-aċċess għall-ġustizzja tal-vittmi). Iridu jiġu stabbiliti standards minimi aktar estensivi biex tiġi żgurata l-effettività tal-VRD u tinżamm fiduċja reċiproka fost l-awtoritajiet nazzjonali.

Il-valur miżjud tal-UE għandu jiġi prinċipalment mill-iffaċilitar tal-kooperazzjoni ġudizzjarja f'materji kriminali u mill-iżgurar tal-funzjonament bla xkiel taż-żona Ewropea ta' libertà, sigurtà u ġustizzja. Biex dan iseħħ, **il-fiduċja fl-aċċess ugwali għad-drittijiet tal-vittmi indipendentement minn fejn seħħ ir-reat fl-UE hija essenzjali**. Eżempju wieħed fejn huwa meħtieġ livell għoli ta' fiduċja fid-drittijiet tal-vittmi huwa d-deċiżjoni tal-awtoritajiet ġudizzjarji dwar it-trasferiment tal-proċedimenti lejn Stat Membru ieħor. Skont id-Deċiżjoni Qafas[19] 2009/948/ĠAI, l-awtoritajiet nazzjonali kompetenti jistgħu jikkuntattjaw lil xulxin meta jkollhom raġunijiet raġonevoli biex jemmnu li jkunu qed jitwettqu proċedimenti paralleli fi Stat Membru ieħor, li jistgħu jwasslu għal trasferiment ta' proċedimenti lejn Stat Membru ieħor. Meta jiddeċiedu dwar it-trasferiment, l-awtoritajiet nazzjonali jqisu sa liema punt il-vittmi fil-proċedimenti jistgħu jiddependu fuq id-drittijiet tagħhom fl-Istat Membru tat-trasferiment. Sabiex jittieħdu deċiżjonijiet dwar it-trasferimenti, huwa kruċjali għall-awtoritajiet ġudizzjarji li jkollhom livell għoli ta' fiduċja li l-vittmi se jibbenefikaw minn livell ekwivalenti ta' aċċess għall-appoġġ, għall-protezzjoni, għall-possibbiltà li jipparteċipaw fi proċedimenti kriminali, u aċċess għall-kumpens tal-awtur tar-reat fl-Istat Membru li fih jiġu ttrasferiti l-proċedimenti. Dan huwa partikolarment importanti minħabba li l-Kummissjoni dan l-aħħar ipproponiet Regolament dwar it-trasferiment tal-

[18] Iż-żamma tad-drittijiet fundamentali fi żminijiet ta' kriżi | L-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għad-Drittijiet Fundamentali (europa.eu), 13 ta' Ottubru 2022.
[19] Id-Deċiżjoni Qafas 2009/948/ĠAI.

proċedimenti f'materji kriminali[20] biex tiffaċilita li jiġi żgurat li l-Istat Membru li jkun fl-aħjar pożizzjoni jinvestiga jew iwettaq prosekuzzjoni ta' reat kriminali[21].

Il-valur miżjud tal-UE jinsab ukoll fl-indirizzar tal-iskala u n-natura tal-problemi li ma jistgħux jiġu indirizzati mill-Istati Membri waħedhom.

- **Proporzjonalità**

Il-miżuri proposti f'din ir-reviżjoni ġew ivvalutati bir-reqqa fil-valutazzjoni tal-impatt. Il-proporzjonalità ġiet riflessa fil-livell ta' azzjoni fis-sistemi ġuridiċi nazzjonali. Din l-azzjoni hija stabbilita fi tliet soluzzjonijiet alternattivi għal kull wieħed mill-ħames objettivi speċifiċi (mill-anqas onerużi sa dawk l-aktar onerużi għall-Istati Membri). Il-proporzjonalità ta' kull waħda mill-miżuri proposti ġiet ivvalutata u ttestjata bir-reqqa wkoll mal-partijiet ikkonċernati fil-konsultazzjonijiet.

- **Għażla tal-istrument**

Kif speċifikat fl-Artikolu 82(2) tat-TFUE, il-leġiżlatur tal-UE jista' jaġixxi permezz ta' direttivi. Direttiva hija vinkolanti fuq kull Stat Membru fir-rigward tar-riżultat li għandu jinkiseb iżda tħalli l-għażla tal-forma u tal-metodi f'idejn l-awtoritajiet nazzjonali.

3. RIŻULTATI TAL-EVALWAZZJONIJIET *EX POST*, TAL-KONSULTAZZJONIJIET MAL-PARTIJIET IKKONĊERNATI U TAL-VALUTAZZJONIJIET TAL-IMPATT

- **Konsultazzjonijiet mal-partijiet ikkonċernati**

Fit-tħejjija **tal-evalwazzjoni u l-valutazzjoni tal-impatt tad-Direttiva dwar id-Drittijiet tal-Vittmi**, il-Kummissjoni kkonsultat firxa wiesgħa ta' partijiet ikkonċernati.

F'Diċembru 2020, il-Kummissjoni ppubblikat **il-pjan direzzjonali ta' evalwazzjoni** għal din l-inizjattiva fuq is-sit web Semma' Leħnek[22]. Dik il-konsultazzjoni rċeviet 56 risposta. Fit-28 ta' Ġunju 2022, il-Kummissjoni adottat l-**evalwazzjoni tagħha tad-Direttiva dwar id-Drittijiet tal-Vittmi**[23]. Studju ta' appoġġ u ġbir tad-*data* li kienu jinkludu **konsultazzjoni**

[20] Il-proposta tal-Kummissjoni għal Regolament dwar it-trasferiment ta' proċedimenti f'materji kriminali COM (2023) 185 final 2023/0093 (COD) ġiet adottata fil-5 ta' April 2023.

[21] Eżempju ieħor fejn hija meħtieġa l-fiduċja huwa meta l-awtoritajiet nazzjonali kompetenti jissieħbu f'tim ta' investigazzjoni konġunt (JIT). JIT huwa forma ta' kooperazzjoni mill-qrib bejn l-awtoritajiet ġudizzjarji u tal-infurzar tal-liġi kompetenti ta' żewġ Stati Membri jew aktar biex jittrattaw każijiet transfruntieri kumplessi u spiss fuq skala kbira (abbażi tad-Deċiżjoni Qafas tal-Kunsill tat-13 ta' Ġunju 2002). Dawn il-każijiet spiss jinvolvu vittmi vulnerabbli minn diversi Stati Membri, bħall-vittmi tat-traffikar, il-vittmi tal-isfruttament sesswali tat-tfal jew il-vittmi ta' reati internazzjonali ewlenin. Dan jirrikjedi livell għoli ta' fiduċja li l-vittmi involuti fl-investigazzjonijiet se jiġu ttrattati b'mod adegwat mis-sħab kollha u li d-drittijiet tagħhom se jiġu rrispettati fil-pajjiżi kollha kkonċernati. Il-JIT dwar l-allegati reati internazzjonali ewlenin imwettqa fl-Ukrajna (b'seba' Stati Membri parteċipanti) huwa eżempju reċenti li jinvolvi lill-vittmi Ukreni tal-kriminalità tal-gwerra li ħarbu mill-pajjiż lejn Stati Membri differenti tal-UE.

[22] L-appoġġ għall-vittmi tal-kriminalità – evalwazzjoni tad-Direttiva dwar id-Drittijiet tal-Vittmi (europa.eu).

[23] Id-Dokument ta' Ħidma tal-Persunal tal-Kummissjoni, Evalwazzjoni tad-Direttiva 2012/29/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Ottubru 2012 (SWD(2022) 180 final).

pubblika[24] kkontribwew għall-evalwazzjoni. Fil-konsultazzjoni pubblika, il-Kummissjoni rċeviet 95 kontribuzzjoni, inklużi 20 dokument ta' pożizzjoni.

Bħala parti **mill-valutazzjoni tal-impatt dwar ir-reviżjoni tal-leġiżlazzjoni dwar id-drittijiet tal-vittmi**, il-Kummissjoni wettqet il-konsultazzjonijiet li ġejjin: **sejħa għall-evidenza**[25] (waslu 53 risposta); **konsultazzjoni pubblika** (waslu 72 risposta, inkluż 15-il dokument ta' pożizzjoni li wieħed minnhom ġie rivedut aktar tard); **konsultazzjonijiet immirati** ma' **esperti tal-Istati Membri**, **mal-Pjattaforma għad-Drittijiet tal-Vittmi** u **ma' grupp ta' esperti tal-liġi kriminali**; u konsultazzjonijiet wiesgħa bħala parti **mill-istudju tal-kuntrattur estern** biex jappoġġa l-valutazzjoni tal-impatt dwar il-kost u l-benefiċċji tal-għażliet ta' politika.

Ġew ikkonsultati l-kategoriji tal-partijiet ikkonċernati li ġejjin: (i) **professjonisti li jaħdmu mal-vittmi**, inklużi l-awtoritajiet ġudizzjarji fl-Istati Membri, l-awtoritajiet ċentrali u l-awtoritajiet tal-infurzar tal-liġi; (ii) **membri tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili li jaħdmu mal-vittmi**, jiġifieri l-organizzazzjonijiet ta' appoġġ għall-vittmi tal-UE u dawk nazzjonali u s-servizzi ta' appoġġ; (iii) **aġenziji u networks tal-UE**, inkluża l-Aġenzija tal-UE għall-Kooperazzjoni fil-Ġustizzja Kriminali (Eurojust), l-Aġenzija tal-UE għall-Kooperazzjoni fl-Infurzar tal-Liġi (Europol), l-Aġenzija tal-UE għat-Taħriġ fl-Infurzar tal-Liġi (CEPOL), in-Network Ewropew għad-Drittijiet tal-Vittmi, in-network tal-UE ta' punti ta' kuntatt nazzjonali dwar il-kumpens, il-punti uniċi ta' kuntatt għall-vittmi tat-terroriżmu fl-Istati Membri, in-Network Ġudizzjarju Ewropew f'materji kriminali, u l-Aġenzija għad-Drittijiet Fundamentali (FRA), is-Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna; (iv) **organizzazzjonijiet internazzjonali**, bħall-Kunsill tal-Ewropa; (v) **organizzazzjonijiet ta' riċerka u akkademiċi**; u (vi) **il-pubbliku , inklużi l-vittmi**.

- **Ġbir u użu tal-għarfien espert**

Din il-proposta tibni fuq l-evidenza miġbura bħala parti mill-evalwazzjoni u mill-valutazzjoni tal-impatt tad-Direttiva dwar id-Drittijiet tal-Vittmi.

Ħafna **rapporti u studji** dwar id-drittijiet tal-vittmi u l-implimentazzjoni tal-VRD fl-Istati Membri kkontribwew ukoll għal din ir-reviżjoni. Dawn jinkludu diversi rapporti minn proġetti ffinanzjati mill-UE[26]. Il-Kummissjoni nediet ukoll **analiżi tal-kostijiet u l-benefiċċji**, imwettqa minn kuntrattur estern, biex tivvaluta l-fattibbiltà finanzjarja tal-għażliet ewlenin.

Barra minn hekk, il-Kummissjoni qieset **il-ħidma preċedenti mwettqa mill-Parlament Ewropew**. Dan kien jinkludi studju dwar l-implimentazzjoni tad-Direttiva dwar id-Drittijiet tal-Vittmi, imwettaq mis-Servizz ta' Riċerka tal-Parlament Ewropew fl-2017[27], studju mitlub mill-Kumitat għal-Libertajiet Ċivili, il-Ġustizzja u l-Intern (LIBE) dwar il-liġijiet proċedurali

---

24 L-appoġġ għall-vittmi tal-kriminalità – evalwazzjoni tad-Direttiva dwar id-Drittijiet tal-Vittmi (europa.eu).

25 https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13096-Criminal-justice-EU-rules-on-victims-rights-update-_mt

26 Ara r-Rapport Vociare jew ir-Rapport Artemis. Biex tara l-eżempji ta' proġetti, ara l-Anness 1 tal-valutazzjoni tal-impatt.

27 Id-Direttiva dwar id-Drittijiet tal-Vittmi 2012/29/UE – Valutazzjoni tal-Implimentazzjoni Ewropea. PE 611.022, Diċembru 2017, https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/611022/EPRS_STU(2017)611022_EN.pdf.

kriminali fl-UE kollha[28], u r-Riżoluzzjoni tal-Parlament dwar l-istandards minimi dwar id-drittijiet, l-appoġġ u l-protezzjoni tal-vittmi[29].

- **Valutazzjoni tal-impatt**

Il-valutazzjoni tal-impatt li takkumpanja din il-proposta tibbaża fuq is-sejbiet tal-evalwazzjoni mwettqa mill-Kummissjoni.

Il-Kummissjoni qieset diversi għażliet ta' politika leġiżlattiva fil-valutazzjoni tal-impatt. Ġew esklużi għażliet mhux leġiżlattivi minħabba li l-istrateġija tal-UE dwar id-drittijiet tal-vittmi (2020-2025) diġà tinkludi miżuri mhux leġiżlattivi li għandhom jiġu implimentati fis-snin li ġejjin, iżda l-impatt mistenni tagħhom huwa inkluż fil-linja bażi.

L-emendi proposti fil-pakkett ippreferut ta' għażliet ta' politika fil-valutazzjoni tal-impatt se jiksbu dan li ġej:

- **Aċċess aktar effettiv għall-informazzjoni**, b'mod partikolari permezz tal-obbligu li jiġu stabbiliti helplines għall-vittmi li jipprovdu lill-vittmi kollha li jikkuntattjawhom, inklużi dawk li ma jirrapportawx reat, b'informazzjoni dwar id-drittijiet tagħhom.
- **Miżuri ta' protezzjoni li huma allinjati aħjar mal-ħtiġijiet tal-vittmi**, b'mod partikolari minħabba l-valutazzjoni individwali mtejba tal-ħtiġijiet ta' protezzjoni tal-vittmi u l-lista estiża ta' miżuri ta' protezzjoni li se jkunu disponibbli għall-vittmi wara l-valutazzjoni, inklużi ordnijiet ta' protezzjoni.
- **Appoġġ aħjar**, b'mod partikolari permezz tad-dritt għal **appoġġ psikoloġiku** mingħajr ħlas sakemm ikun meħtieġ, id-**dritt għal appoġġ immirat u b'aktar minn aġenzija waħda għall-vittmi tfal u d-drittijiet tal-persuni b'diżabilità.**
- **Parteċipazzjoni** aktar effettiva **għall-vittmi fi proċedimenti kriminali** permezz tad-**dritt għal assistenza amministrattiva fil-qorti** u d-**dritt għal rimedju.**
- **Aċċess** aħjar **għall-kumpens** billi (i) jissaħħu d-drittijiet tal-vittmi li jirċievu deċiżjoni dwar il-kumpens mill-awtur tar-reat matul il-proċediment kriminali; u (ii) issir vinkolanti għall-istat li jħallas il-kumpens tal-awtur tar-reat lill-vittmi fi żmien xieraq wara s-sentenza dwar il-kumpens tal-awtur tar-reat, bil-possibbiltà li l-istat jirkuprah aktar tard mill-awtur tar-reat.

Kif muri fil-valutazzjoni tal-impatt, f'kull Stat Membru **l-benefiċċji mistennija mill-emendi proposti f'din ir-reviżjoni jisbqu l-kostijiet mistennija**.

Il-proporzjon ivarja fost l-Istati Membri b'xi wħud ikollhom proporzjonijiet ogħla ta' kostijiet-benefiċċji (impatt pożittiv ogħla għal kull euro li jintefaq) u xi wħud anqas (impatt pożittiv aktar baxx għal kull euro li jintefaq). Ir-raġuni ewlenija għal dawn id-differenzi ġejja mill-pożizzjonijiet inizjali differenti tal-Istati Membri. Dan jinkludi b'mod partikolari l-livell ta' sforz (kostijiet) li l-Istati Membri jeħtiġilhom jieħdu biex jiksbu r-riżultati tal-emendi

[28] Il-liġijiet proċedurali kriminali madwar l-Unjoni Ewropea – analiżi komparattiva ta' differenzi ewlenin magħżula u l-impatt li għandhom fuq l-iżvilupp tal-leġiżlazzjoni tal-UE. PE 604.977, Awwissu 2018, https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/604977/IPOL_STU(2018)604977_EN.pdf

[29] Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-30 ta' Mejju 2018 dwar l-implimentazzjoni tad-Direttiva 2012/29/UE li tistabbilixxi standards minimi dwar id-drittijiet, l-appoġġ u l-protezzjoni tal-vittmi tal-kriminalità (2016/2328 (INI)).

proposti, id-differenzi fil-kostijiet relatati mat-traspożizzjoni ta' ċerti miżuri (eż. appoġġ psikoloġiku) u għadd differenti ta' vittmi fl-Istati Membri.

Il-valutazzjoni tal-impatt turi b'mod ċar li għalkemm l-Istati Membri se jkollhom iwettqu ċerti investimenti inizjali, l-emendi proposti se jwasslu għal ekonomiji li jiffunzjonaw aħjar, soċjetajiet aktar reżiljenti, u istituzzjonijiet pubbliċi aktar b'saħħithom. Il-vittmi tal-kriminalità li jirċievu appoġġ u protezzjoni f'waqthom jintegraw b'mod aktar faċli fis-soċjetajiet, jirritornaw għax-xogħol aktar malajr u huma anqas dipendenti fuq l-iskemi tal-kura tas-saħħa. Vittmi bħal dawn huma wkoll aktar ħerqana li jirrapportaw il-kriminalità u li jikkooperaw mal-awtoritajiet kompetenti. Għalhekk, bħala riżultat tal-emendi proposti, l-Istati Membri se jibbenefikaw mill-ekonomiji mtejba, minn soċjetajiet aktar integrati u minn skemi tal-ġustizzja aktar b'saħħithom.

L-**abbozz tal-valutazzjoni tal-impatt** ġie ppreżentat lill-Bord tal-Iskrutinju Regolatorju fit-3 ta' Novembru u ġie diskuss fit-30 ta' Novembru 2022. Il-valutazzjoni tal-impatt ġiet riveduta ftit wara s-seduta biex tirrifletti b'mod aktar preċiż il-kostijiet tal-implimentazzjoni u l-metodoloġija għall-valutazzjoni tal-għażliet. Fl-1 ta' Diċembru, il-Bord ħareġ opinjoni pożittiva dwar l-abbozz mingħajr riżervi.

- **Idoneità regolatorja u simplifikazzjoni**

L-analiżi fil-valutazzjoni tal-impatt tissuġġerixxi li l-pakkett ta' għażliet ippreferuti għandu jnaqqas il-piż fuq l-Istati Membri fit-tul, anke jekk xi kostijiet jiżdiedu fuq terminu qasir. Din iż-żieda għandha tkun aktar milli kkumpensata mill-benefiċċji mistennija li jirriżultaw mill-pakkett tal-għażliet.

Xi simplifikazzjoni għall-awtoritajiet nazzjonali se tiġi minn miżuri differenti, li se jżidu l-kooperazzjoni u l-koordinazzjoni fost dawk li jittrattaw il-vittmi, inklużi s-servizzi ta' appoġġ. Dan se jirriżulta f'organizzazzjoni aktar effiċjenti tal-iskemi tal-ġustizzja. B'mod partikolari, il-piż kurrenti fuq il-pulizija, ikkawżat mill-obbligu li tiġi pprovduta informazzjoni sħiħa dwar id-drittijiet tal-vittmi f'konformità mal-ħtiġijiet speċifiċi ta' kull vittma, se jinqasam ma' ħaddieħor (inklużi organizzazzjonijiet mhux governattivi u voluntiera).

Ġew identifikati aktar benefiċċji għall-funzjonament tas-sistemi tal-ġustizzja tal-Istati Membri. B'mod partikolari, is-servizzi li jittrattaw il-kumpens mill-Istat huma mistennija li jiġu megħjuna b'mod sinifikanti billi tiġi implimentata bis-sħiħ l-għażla ppreferuta għal kumpens ordnat. Aktar simplifikazzjoni għandha tiġi billi jiġu ttrattati l-kwistjonijiet kollha ta' kumpens fil-proċedimenti kriminali, aktar milli fil-proċedimenti kriminali u ċivili. Dan se jnaqqas l-għadd ta' kawżi ċivili u jagħmel is-sistema tal-qorti aktar effiċjenti.

Fil-5 ta' Diċembru 2022, il-**Pjattaforma Fit for Future** adottat l-opinjoni tagħha dwar ir-reviżjoni tal-*acquis* dwar id-drittijiet tal-vittmi[30]. Is-suġġerimenti tagħha huma konformi mal-ħidma li għaddejja fil-qasam tad-drittijiet tal-vittmi u l-għażliet politiċi ppreferuti fil-valutazzjoni tal-impatt.

- **Drittijiet fundamentali**

Dan ir-Regolament jirrispetta d-drittijiet fundamentali u josserva l-prinċipji rikonoxxuti mill-Artikolu 6 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea u fil-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea. L-għażliet ta' politika kollha fittxew li jnaqqsu d-diskriminazzjoni billi

30 https://commission.europa.eu/system/files/2022-12/Final%20opinion%202022_SBGR3_07%20Revision%20of%20the%20victims%20rights%20acquis_rev.pdf.

jipprovdu **aċċess** ugwali **għall-informazzjoni, il-protezzjoni, l-appoġġ, il-ġustizzja u l-kumpens** u billi jiżguraw standards minimi adegwati għall-vittmi kollha tal-kriminalità mingħajr distinzjoni, filwaqt li jqisu kif xieraq il-ħtiġijiet speċifiċi tal-vittmi.

B'mod konkret, ġie meqjus **aċċess** ugwali **għall-informazzjoni** dwar id-drittijiet tal-vittmi, kif jiġi żgurat aċċess aħjar **għall-vittmi f'istituzzjonijiet magħluqa**. Is-sit web (li huwa parti integrali mill-helpline għall-vittmi) se jtejjeb l-aċċess għall-informazzjoni għall-vittmi li ma jitkellmux il-lingwa uffiċjali tal-Istat Membru. Bit-titjib **tal-valutazzjonijiet tal-ħtiġijiet individwali**, il-ħtiġijiet individwali tal-vittmi jistgħu jiġu vvalutati aħjar, u dan jirriżulta **fi protezzjoni aktar ugwali u effettiva** tal-vittmi l-aktar vulnerabbli. Dwar l-appoġġ tal-vittmi, l-inizjattiva tipprevedi, fost affarijiet oħrajn, **l-estensjoni tal-appoġġ psikoloġiku bla ħlas** għal grupp usa' ta' vittmi (bħalissa huwa riżervat għal vittmi tat-terroriżmu). Barra minn hekk, ir-reviżjoni tippjana li tagħti lill-vittmi kollha tal-kriminalità **aktar drittijiet matul il-proċedimenti kriminali irrispettivament mill-istatus formali tagħhom** bħala parti. Għalhekk, il-possibbiltà li jkunu akkumpanjati matul il-proċedimenti x'aktarx tħeġġeġ lill-vittmi kollha biex jitolbu d-drittijiet tagħhom. Żdiedet dispożizzjoni dwar id-drittijiet tal-persuni b'diżabilità li tagħmel id-drittijiet f'din il-proposta aċċessibbli għall-ħtiġijiet speċifiċi tagħhom. Dan se jippermetti lill-persuni b'diżabilità jibbenefikaw mid-drittijiet tal-vittmi fuq bażi ugwali ma' ħaddieħor. Dawn il-bidliet kollha għandhom l-għan li jnaqqsu l-inugwaljanza u huma mistennija li jkollhom impatt pożittiv fuq id-drittijiet fundamentali.

L-interferenza mad-dritt għar-rispett għall-ħajja privata u tal-familja (l-Artikolu 7) u l-protezzjoni tad-*data* personali (l-Artikolu 8) tal-vittma u tal-awtur tar-reat hija meħtieġa u proporzjonata biex jiġi żgurat li l-vittmi jkunu jistgħu jiddependu b'mod effettiv fuq id-drittijiet tagħhom għal appoġġ u protezzjoni. Barra minn hekk, il-proposta tipprevedi obbligu speċifiku li d-*data* personali tal-vittma ma tiġix kondiviża mal-awtoritajiet tal-migrazzjoni. Din is-salvagwardja tiżgura li l-informazzjoni dwar il-vittma tiġi pproċessata biss għall-finijiet tal-VRD. Il-ġbir ta' *data* personali għal finijiet statistiċi huwa meħtieġ biex tiġi żgurata l-effettività tal-miżuri f'din ir-reviżjoni u biex titfassal il-politika dwar id-drittijiet tal-vittmi. Ir-rispett għall-privatezza u l-ħajja tal-familja tal-vittmi jissaħħaħ aktar billi jiġi żgurat li jittieħdu miżuri ta' protezzjoni adegwati kontra l-awturi tar-reat wara valutazzjonijiet individwali.

Id-drittijiet fundamentali, kif stabbiliti fil-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea, li jibbenefikaw jinkludu d-dritt għall-ħajja (l-Artikolu 2), id-dritt għall-integrità tal-persuna (l-Artikolu 3), id-dritt għall-ħajja privata u tal-familja (l-Artikolu 7), il-protezzjoni tad-*data* personali (l-Artikolu 8), id-dritt għall-ugwaljanza quddiem il-liġi (l-Artikolu 20), id-dritt għan-nondiskriminazzjoni (l-Artikolu 21), id-drittijiet tal-wild minuri (l-Artikolu 24), l-integrazzjoni ta' persuni b'diżabilità (l-Artikolu 26), id-dritt għall-assistenza soċjali u għall-kura tas-saħħa (l-Artikolu 35), id-dritt għal amministrazzjoni tajba (l-Artikolu 41), u d-dritt għal rimedju effettiv u għal proċess ġust (l-Artikolu 47).

Il-proposta ġiet ivvalutata wkoll **fid-dawl tad-drittijiet tal-awturi tar-reat,** tal-persuni ssuspettati u tal-persuni akkużati. Dawn jinkludu d-dritt ta' aċċess għall-ġustizzja (l-Artikolu 47), il-preżunzjoni tal-innoċenza (l-Artikolu 48), id-dritt għad-difiża u l-prinċipji tal-legalità u l-proporzjonalità tal-proċedimenti kriminali (l-Artikolu 49), id-dritt li wieħed ma jiġix iġġudikat jew ikkastigat darbtejn fi proċedimenti kriminali għall-istess reat kriminali (l-Artikolu 50), u r-regoli tal-UE dwar id-drittijiet proċedurali tal-persuni ssuspettati u akkużati. Instab li l-għażliet ma affettwawx id-drittijiet fundamentali tal-awturi tar-reat, tas-suspettati u tal-persuni akkużati.

Barra minn hekk, din il-proposta tqis id-drittijiet tal-persuni b'diżabilità u l-obbligi stabbiliti fil-Konvenzjoni tan-NU dwar id-Drittijiet tal-Persuni b'Diżabilità li għalihom l-UE u l-Istati Membri kollha huma parti.

Il-proposta hija mistennija ssaħħaħ id-drittijiet fundamentali tal-vittmi. Madankollu, għal xi għażliet, l-effett dirett fuq id-drittijiet fundamentali se jkun aktar evidenti milli għal oħrajn. Peress li huwa impossibbli li jiġi kkwantifikat l-impatt, intgħażlet analiżi kwalitattiva bħala metodoloġija. Dan isir billi jiġi vvalutat il-grad sa fejn kull għażla tista' titjieb fuq il-linja bażi.

4. IMPLIKAZZJONIJIET BAĠITARJI

Il-proposta ma għandha l-ebda impatt fuq il-baġit tal-UE.

5. ELEMENTI OĦRAJN

- **Pjanijiet ta' implimentazzjoni u arranġamenti dwar il-monitoraġġ, l-evalwazzjoni u r-rapportar**

F'konformità mal-Artikolu 2 ta' din il-proposta, l-Istati Membri huma meħtieġa jdaħħlu fis-seħħ il-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi meħtieġa għall-konformità sa mhux aktar tard minn [*sentejn wara d-dħul fis-seħħ tad-Direttiva*]. Hemm eċċezzjoni għall-introduzzjoni tad-dispożizzjonijiet meħtieġa għall-konformità mal-Artikolu 26b (dwar l-użu ta' mezzi elettroniċi ta' komunikazzjoni) li għandhom jiġu adottati u ppubblikati sa [*4 snin wara d-dħul fis-seħħ tad-Direttiva*]. L-Istati Membri jeħtiġilhom jikkomunikaw it-test tad-dispożizzjonijiet tagħhom lill-Kummissjoni.

Il-Kummissjoni se timmonitorja u tevalwa l-impatt ta' din il-proposta bl-użu ta' mekkaniżmi eżistenti skont id-Direttiva kurrenti. Barra minn hekk, f'konformità mal-Artikolu 28 (id-dispożizzjoni tal-istatistika), l-Istati Membri jeħtiġilhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jistabbilixxu sistema għall-ġbir, il-produzzjoni u t-tixrid tal-istatistika dwar il-vittmi tal-kriminalità. Dawn jeħtiġilhom jibagħtu din id-*data* lill-Kummissjoni (Eurostat) kull 3 snin.

Il-Kummissjoni se tkompli torganizza laqgħat tal-Pjattaforma tad-Drittijiet tal-Vittmi tal-UE dwar suġġetti relatati mad-drittijiet tal-vittmi. Dawn l-iskambji se jikkontribwixxu wkoll għall-monitoraġġ u l-evalwazzjoni.

Sa [*6 snin wara l-adozzjoni*], il-Kummissjoni jeħtiġilha tippreżenta rapport dwar l-applikazzjoni tad-Direttiva 2012/29/UE kif emendata b'din id-Direttiva lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill. Ir-rapport irid jevalwa l-punt sa fejn l-Istati Membri jkunu ħadu l-miżuri meħtieġa biex ikunu konformi ma' din id-Direttiva, inkluża l-implimentazzjoni teknika.

- **Dokumenti ta' spjegazzjoni (għad-direttivi)**

Sabiex tiġi żgurata l-implimentazzjoni xierqa ta' din id-Direttiva, ikun meħtieġ dokument ta' spjegazzjoni (eż. fil-forma ta' tabelli ta' korrelazzjoni) kif meħtieġ mis-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja Ewropea fil-Kawża C-543/17[31]. Il-leġiżlazzjoni li tittrasponi d-Direttiva dwar id-Drittijiet tal-Vittmi rari tkun limitata għal test legali wieħed, peress li d-dispożizzjonijiet spiss ikunu inkorporati fi strumenti nazzjonali differenti. Għal din ir-raġuni, l-Istati Membri

[31] Is-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja 5 Awla Manja) tat-8 ta' Lulju 2019 fil-Kawża C-534/17 Il-Kummissjoni Ewropea vs Ir-Renju tal-Belġju.

jeħtiġilhom jipprovdu dokument ta' spjegazzjoni lill-Kummissjoni bit-test tad-dispożizzjonijiet adottati li jittrasponu din id-Direttiva.

- **Spjegazzjoni fid-dettall tad-dispożizzjonijiet speċifiċi tal-proposta**

L-emendi għad-Direttiva dwar id-Drittijiet tal-Vittmi jimmiraw dispożizzjonijiet li għandhom l-għan li: itejbu l-aċċess tal-vittmi għar-rapportar tal-informazzjoni u tal-kriminalità, jiffaċilitaw l-aċċess għal appoġġ speċjalizzat għall-vittmi vulnerabbli, inklużi t-tfal u aċċess imtejjeb għall-ġustizzja għall-vittmi b'diżabilità, parteċipazzjoni aktar effettiva tal-vittmi fi proċedimenti kriminali, aċċess imtejjeb għal kumpens għall-vittmi, allinjament aħjar tal-miżuri ta' protezzjoni tal-vittmi mal-ħtiġijiet tal-vittmi, l-użu ta' mezzi elettroniċi ta' komunikazzjoni u obbligi speċifiċi dwar il-vittmi ta' vjolenza kontra n-nisa u vjolenza domestika.

(a) Dispożizzjonijiet li għandhom l-għan li jtejbu l-aċċess tal-vittmi għar-rapportar tal-informazzjoni u tal-kriminalità (l-Artikoli 3a, 5a u 26a).

Skont l-Artikolu 4 tal-VRD, il-vittmi għandhom id-dritt li jirċievu informazzjoni dwar id-drittijiet tagħhom **mill-ewwel kuntatt mal-awtoritajiet kompetenti**, normalment il-pulizija. Madankollu, mhux il-vittmi kollha jikkuntattjaw lill-awtoritajiet kompetenti. Kif ġie enfasizzat f'Rapport tal-Aġenzija għad-Drittijiet Fundamentali tal-2021[32], **il-vittmi ma jirrapportawx ir-reat fil-biċċa l-kbira tal-każijiet**. **Dawn il-vittmi huma mċaħħda mill-aċċess għall-informazzjoni**, inkluża informazzjoni dwar id-drittijiet tagħhom ta' appoġġ u protezzjoni, indipendentement minn jekk jirrapportawx reat jew le.

Għalkemm il-VRD tirrikjedi li l-informazzjoni lill-vittmi tiġi pprovduta f'konformità mad-dritt li wieħed jifhem u jinftiehem (l-Artikolu 3 tal-VRD), l-evalwazzjoni sabet li fil-prattika l-awtoritajiet kompetenti spiss jużaw lingwa li ma hijiex adattata għall-ħtiġijiet tal-vittmi[33]. Dan huwa l-każ għall-persuni b'diżabilità, għall-persuni li ma jitkellmux il-lingwa nazzjonali, għat-tfal u għall-anzjani. Barra minn hekk, peress li l-ewwel kuntatt mal-awtoritajiet kompetenti spiss iseħħ f'post ta' reat, persuni li jkunu f'xokk immedjatament wara r-reat ma jkunux jistgħu jifhmu l-informazzjoni li jirċievu.

Skont l-Artikolu 6 tal-VRD, il-vittmi għandhom jirċievu wkoll **informazzjoni ta' segwitu mill-awtoritajiet kompetenti** dwar l-istadji differenti tal-proċedura kriminali, ir-rwol tagħhom u s-sitwazzjoni tal-awtur tar-reat (eż., ħelsien mid-detenzjoni). Madankollu, sehem kbir ta' partijiet ikkonċernati kkonsultati bħala parti mill-evalwazzjoni qies li l-vittmi ma jibbenefikawx bis-sħiħ mid-drittijiet tagħhom għal informazzjoni mill-ewwel kuntatt ma' awtorità kompetenti fl-ambitu tal-VRD, u dan għandu jittejjeb.

Mezz ta' komunikazzjoni aktar komprensiv mal-vittmi li jqis il-kumplessità tal-ħtiġijiet tal-vittmi fir-rigward tad-dritt tagħhom li jaċċessaw l-informazzjoni għadu mhux disponibbli fl-Istati Membri kollha. Ħafna **vittmi għadhom ma jistgħux jiddependu fuq il-helplines tal-vittmi bl-użu tan-numru tat-telefown 116 006**[34]. Dawn il-helplines għandhom jagħtu

---

32 Stħarriġ tal-FRA dwar il-Kriminalità, is-Sikurezza u d-Drittijiet tal-Vittmi, Frar 2021.

33 Pereżempju, f'diversi Stati Membri (inklużi l-Bulgarija, il-Portugall, ir-Rumanija u s-Slovakkja), l-informazzjoni bil-miktub ipprovduta mill-awtoritajiet hija kopja tad-dispożizzjonijiet nazzjonali dwar id-drittijiet tal-vittmi.

34 Stabbilit fl-ambitu tad-Deċiżjoni tal-Kummissjoni tat-30 ta' Novembru 2009 li temenda d-Deċiżjoni 2007/116/KE rigward l-introduzzjoni ta' numri riżervati addizzjonali li jibdew bil-"116". L-applikazzjoni tan-numri riżervati ma hijiex obbligatorja iżda hija rrakkomandata. Ċerti kundizzjonijiet iridu jiġu ssodisfati biex jintużaw in-numri. Għall-vittmi, il-helpline tal-116 006 jrid jipprovdi

lill-vittmi l-informazzjoni li jeħtieġu fi kwalunkwe ħin. Dawn għandhom ikunu jistgħu jitkellmu liberament dwar l-esperjenza tagħhom u jiġu riferuti lill-pulizija jew lil servizzi oħrajn jekk ikun meħtieġ. Saħansitra anqas vittmi jibbenefikaw minn helplines aktar avvanzati li jkollhom sit web komprensiv u li jippermettu li jsir kuntatt permezz ta' chat u email flimkien ma' telefonati[35].

Sabiex jingħelbu l-problemi identifikati dwar l-aċċess tal-vittmi għall-informazzjoni, din ir-reviżjoni tipproponi sett ta' miżuri, b'mod partikolari obbligu għall-Istati Membri li jipprovdu **helplines għall-vittmi** (l-Artikolu 3a). Dan se **juża n-numru tat-telefon tal-UE 116 006** u sit web b'**teknoloġija tal-ogħla livell ta' żvilupp tekniku** biex jagħti l-aħjar aċċess fil-lingwi l-aktar mitkellma u għall-persuni b'diżabilità. Il-helpline se jkun l-ewwel punt ta' kuntatt għall-vittmi kollha tar-reati kollha, jipprovdi appoġġ emozzjonali u jirreferi lill-vittmi għal servizzi ta' appoġġ speċjalizzati jekk ikun meħtieġ.

Ir-reviżjoni proposta hija konformi ma' helplines oħrajn li jużaw in-numri riżervati tal-UE li jibdew b'116, bħal dak għal tfal neqsin (116 000) u għal vittmi ta' vjolenza bbażata fuq il-ġeneru (116 116). Il-proposta hija wkoll konformi mal-istrateġija tal-Kummissjoni għal Internet Aħjar għat-Tfal[36]. Dan jappoġġa n-network ta' ċentri tal-internet aktar sikuri (safer internet centres, SICs), li jinkludi helplines għat-tfal, għall-ġenituri u għall-persuni li jieħdu ħsieb it-tfal dwar kwistjonijiet online (bħall-vjolenza online u l-bullying ċibernetiku) u hotlines biex jiġu rrapportat materjal ta' abbuż tat-tfal online. Il-proposta hija wkoll konformi mal-politika tal-Kummissjoni li għandha l-għan li tiżgura li n-numru 116 111 jindirizza l-bullying ċibernetiku.

Sabiex jiġi żgurat li l-vittmi jirċievu informazzjoni li tkun komprensiva u inklużiva, il-proposta tobbliga lill-Istati Membri jistabbilixxu proċeduri speċifiċi f'formola jew fi **protokolli**. L-Artikolu 26a) jirrikjedi li dawn il-protokolli jiġu stabbiliti f'kooperazzjoni mal-infurzar tal-liġi, mal-awtoritajiet ġudizzjarji (prosekuturi u mħallfin) u mal-organizzazzjonijiet ta' appoġġ. Dawn se jipprovdu struzzjonijiet lis-sħab differenti dwar kif għandu jiġi żgurat li l-vittmi jirċievu informazzjoni li tkun adattata għall-ħtiġijiet individwali tagħhom u li tkun rilevanti għall-parti speċifika tal-proċedura.

Ir-reviżjoni tipprevedi wkoll obbligu li jiġi żgurat li l-vittmi jkunu jistgħu **jirrapportaw il-kriminalità** bl-użu **tat-teknoloġiji tal-informazzjoni u tal-komunikazzjoni** (l-Artikolu 5(a)1). Ir-rapportar tal-kriminalità se jsir ukoll aktar faċli għan-nies f'detenzjoni (id-dettalji se jiġu pprovduti fil-protokolli stabbiliti fil-koordinazzjoni u l-kooperazzjoni fost l-infurzar tal-liġi, l-awtoritajiet ġudizzjarji (prosekuturi u mħallfin) u l-organizzazzjonijiet ta' appoġġ (l-Artikolu 26a)).

Ir-rapportar tal-kriminalità se jkun ukoll aktar faċli għall-migranti irregolari. L-Artikolu 5(a)5 tal-proposta jirrikjedi li l-awtoritajiet kompetenti li jiġu f'kuntatt ma' vittma li tirrapporta reat kriminali **ma jitħallewx jittrasferixxu *data* personali bl-istatus ta' residenza tal-vittma lill-awtoritajiet tal-migrazzjoni jekk din id-*data* tkun inġabret bħala riżultat tar-rapportar tal-kriminalità mill-anqas sakemm titlesta l-ewwel valutazzjoni individwali** kif imsemmi fl-Artikolu 22 tal-VRD. Madankollu, id-*data* tista' tiġi ttrasferita jekk jiġi stabbilit li l-persuna kkonċernata ma tkunx vittma ta' reat. F'dan il-kuntest jenħtieġ li jkun

informazzjoni dwar id-drittijiet tal-vittmi, jirreferi lil dawk li jċemplu lill-pulizija u għal servizzi oħrajn (jekk ikun meħtieġ) u jipprovdi konsulenza.

[35] L-aħjar eżempji jinkludu: il-helpline Irlandiż, il-helpline Estonjan, il-helpline Kroat, il-helpline Latvjan, il-helpline Żvediż.

[36] COM/2022/212 final, 11.5.2022.

mfakkar li r-rapportar tar-reat u l-parteċipazzjoni fi proċedimenti kriminali skont id-Direttiva 2012/29/UE ma joħolqu l-ebda dritt rigward l-istatus ta' residenza tal-vittma, u lanqas ma għandhom effett ta' sospensjoni meta jiddeterminaw l-istatus ta' residenza tagħhom. Addizzjonalment, fil-każ ta' immigranti irregolari li jkunu vittmi tat-traffikar tal-bnedmin jew li kienu s-suġġett ta' azzjoni biex tiġi ffaċilitata l-immigrazzjoni illegali u li qed jikkooperaw mal-awtoritajiet kompetenti, l-awtoritajiet rilevanti għandhom l-obbligu li jinformawhom dwar id-drittijiet u l-possibbiltajiet tagħhom bis-saħħa tad-Direttiva dwar il-Permess ta' Residenza. Dawn il-possibbiltajiet jinkludu b'mod partikolari l-għoti ta' perjodu ta' riflessjoni biex jiddeċiedu jekk jikkooperawx mal-investigazzjoni, u l-ħruġ ta' permess ta' residenza.

(b) Dispożizzjonijiet biex jiġi ffaċilitat l-aċċess għal appoġġ speċjalizzat għall-vittmi vulnerabbli, inklużi t-tfal (l-Artikoli 9(1), 9a u 24)

L-Artikoli 8 u 9 tal-VRD jipprevedu d-dritt għal appoġġ speċjalizzat, immirat u integrat bla ħlas għall-vittmi bi ħtiġijiet speċifiċi, inkluż appoġġ psikoloġiku fejn disponibbli. Madankollu, l-evalwazzjoni wriet li l-vittmi vulnerabbli, inklużi t-tfal, spiss ma jistgħux jibbenefikaw minn appoġġ effettiv[37].

In-nuqqas ta' approċċ sensittiv għat-tfal għadu kwistjoni f'ħafna Stati Membri[38]. L-evalwazzjoni wriet li hemm nuqqas ta' fehim komuni dwar liema appoġġ immirat u integrat huwa meħtieġ għall-vittmi vulnerabbli, speċjalment it-tfal. B'riżultat ta' dan, mhux it-tfal kollha fl-UE jistgħu jibbenefikaw minn appoġġ speċjalizzat ta' kwalità għolja. L-Istrateġija komprensiva tal-UE dwar id-drittijiet tat-tfal (2021-2024)[39] tistipula li proċedimenti ġudizzjarji għandhom ikunu adattati għall-età u l-ħtiġijiet tat-tfal u jridu jirrispettaw id-drittijiet tagħhom kollha waqt li jkunu kkunsidrat l-aħjar interess tat-tfal. Il-mudell ta' Barnahus bħalissa huwa l-aktar eżempju avvanzat ta' approċċ għall-ġustizzja li jiffavorixxi lit-tfal[40]. Għalkemm din ir-reviżjoni ma tirrikjedix li l-Istati Membri jsegwu l-mudell ta' Barnahus, din tibni fuq il-prinċipji tagħha. Biex issolvi l-problema, f'Artikolu 9a ġdid ir-reviżjoni tirrikjedi li l-Istati Membri **jipprevedu approċċ immirat u b'diversi aġenziji biex jappoġġaw u jipproteġu lill-vittmi tfal**. Dan għandu jkun ibbażat fuq il-forniment ta' servizzi b'mod integrat u kkoordinat fl-istess bini. Din hija ż-żieda ewlenija għall-miżuri li jiffavorixxu t-tfal diġà fil-VRD (bħar-reġistrazzjoni bil-vidjo ta' xhieda, l-evitar ta' kuntatt bl-għajnejn, intervisti mfassla apposta għat-tfal mill-istess persuna). Fl-ambitu ta' din ir-reviżjoni, l-Istati Membri huma meħtieġa wkoll li jagħmlu dan l-approċċ immirat u integrat bejn diversi aġenziji disponibbli għall-vittmi tfal kollha li għandhom bżonnu.

L-evalwazzjoni enfasizzat ukoll **li l-appoġġ psikoloġiku mingħajr ħlas għall-vittmi mhux dejjem ikun disponibbli fi kważi nofs l-Istati Membri**[41]. Il-vittmi spiss jintalbu jħallsu għal appoġġ psikoloġiku wara l-ewwel sessjonijiet. Dan huwa partikolarment problematiku għall-vittmi vulnerabbli li normalment ma jkunux jistgħu jħallsu għall-appoġġ. L-effetti tar-reat jistgħu jkunu fit-tul, u hemm diversi fatturi li jaggravaw dawn l-effetti, bħall-gravità tar-reat,

---

37 Madwar nofs il-partijiet ikkonċernati jqisu li l-vittmi bi ħtiġijiet speċifiċi ma jirċevux biżżejjed appoġġ.

38 Matul il-konsultazzjonijiet, f'diversi Stati Membri ġew irrapportati ħafna problemi relatati mar-reġistrazzjonijiet tal-vidjo tat-tfal għall-evidenza, il-parteċipazzjoni fil-provi sensittiva għat-tfal, approċċi individwali għat-tfal l-aktar vulnerabbli, inklużi BE, BG, DE, EL, LT u PT.

39 COM/2021/142 final, 24.3.2021.

40 About Barnahus - Barnahus - bħala uffiċċju mfassal apposta għat-tfal, taħt saqaf wieħed, fejn l-infurzar tal-liġi, il-ġustizzja kriminali, is-servizzi ta' protezzjoni tat-tfal, u l-ħaddiema tas-saħħa medika u mentali jikkooperaw u jivvalutaw flimkien is-sitwazzjoni tat-tfal u jiddeċiedu dwar is-segwitu.

41 AT, CY, CZ, DE, EE, IE, LT, LV, MT, NL, PT, SI.

is-sitwazzjoni personali tal-vittma u kwalunkwe vittimizzazzjoni preċedenti[42]. Għalhekk, kif issottolinjat f'rapport tal-FRA tal-2019 (p. II), il-vittmi ta' reat vjolenti mhux se jkun jista' jkollhom rwol sinifikanti fil-proċedimenti kriminali sakemm **ma jirċevux appoġġ psikoloġiku professjonali u ta' emanċipazzjoni**.

Biex issolvi l-problema, ir-reviżjoni tipproponi fl-Artikolu 9(1) li s-servizzi ta' appoġġ speċjalizzat jinkludu **appoġġ psikoloġiku bla ħlas sakemm ikun meħtieġ** għall-vittmi vulnerabbli kollha li jeħtieġu dan l-appoġġ – jiġifieri, fejn il-valutazzjoni individwali turi l-ħtieġa għalih. Il-vittmi kollha se jkomplu jibbenefikaw minn appoġġ emozzjonali u psikoloġiku li spiss ikun disponibbli għalihom fuq terminu qasir wara r-reat, iżda l-vittmi bi ħtiġijiet speċifiċi se jkollhom aċċess iffaċilitat għal dan l-appoġġ psikoloġiku li għandu jkun disponibbli għalihom mhux biss fuq terminu qasir wara r-reat, iżda anke fit-tul (sakemm ikun meħtieġ).

Iż-żewġ miżuri proposti jirrikjedu koordinazzjoni nazzjonali fost is-servizzi ta' appoġġ, l-infurzar tal-liġi u l-awtoritajiet ġudizzjarji speċifikati fil-protokolli (l-Artikolu 26a).

L-aċċess tal-vittmi għas-servizzi ta' appoġġ se jissaħħaħ bir-rekwiżit li s-servizzi ta' appoġġ għall-vittmi se jibqgħu operazzjonali fi kriżi – f'konformità mat-tagħlimiet meħuda matul il-COVID-19. Dan se jinkiseb billi jiżdied paragrafu mal-Artikolu 8 tal-VRD. Il-vittmi se jkunu jistgħu jibbenefikaw ukoll minn referenzi ffaċilitati għas-servizzi ta' appoġġ għall-vittmi (emendi għall-Artikolu 8).

Il-miżuri proposti jġibu ċarezza għall-ambitu ta' appoġġ għall-vittmi l-aktar vulnerabbli, inklużi t-tfal. Barra minn hekk, dawn itejbu l-fiduċja fl-iskemi tal-ġustizzja nazzjonali u ta' Stati Membri oħrajn.

(c) Dispożizzjonijiet biex jiġi żgurat li l-vittmi jkollhom aċċess aktar effettiv għall-ġustizzja (l-Artikoli 10a u 10b)

Fl-ambitu tal-VRD, id-drittijiet ewlenin li jiffaċilitaw il-parteċipazzjoni tal-vittmi fi proċedimenti kriminali jinkludu d-dritt li jinstemgħu (l-Artikolu 10 tal-VRD), id-drittijiet fil-każ ta' deċiżjoni li ma ssirx prosekuzzjoni (l-Artikolu 11 tal-VRD), id-dritt għall-għajnuna legali (l-Artikolu 13 tal-VRD) u sett ta' drittijiet immirati lejn il-protezzjoni tal-vittmi minn vittimizzazzjoni sekondarja u ripetuta matul il-proċedimenti (l-Artikoli 18 sa 24 tal-VRD). L-evalwazzjoni u l-konsultazzjonijiet enfasizzaw li l-parteċipazzjoni tal-vittmi fi proċedimenti kriminali hija diffiċli jew saħansitra impossibbli sakemm dawn **ma jkunux akkumpanjati u jingħataw parir korrett**. **Il-parir minn avukat** li jirrappreżenta lill-vittma fil-qorti jwieġeb għall-biċċa l-kbira tal-kwistjonijiet, b'mod partikolari l-aspetti legali. Madankollu, mhux il-vittmi kollha għandhom dritt għal avukat. L-għajnuna legali tista' tingħata lil dawk b'mezzi insuffiċjenti, li hija ddeterminata b'test tal-mezzi li huwa partikolarment strett f'xi Stati Membri. Barra minn hekk, l-għajnuna legali tista' tingħata lil dawk li sofrew minn ċerti tipi ta' reati, iżda biss jekk ikunu parti għal proċediment kriminali (l-Artikolu 13 tal-VRD). Għalhekk, huwa kruċjali li l-vittmi jkollhom ukoll id-dritt li jkunu **akkumpanjati minn persuna għajr avukat** li tal-anqas tista' tagħti pariri dwar ir-rwol u d-drittijiet tal-vittmi matul il-proċedimenti u toffri appoġġ emozzjonali. L-Artikolu 20 tal-VRD jipprevedi dan id-dritt iżda huwa limitat għall-istadju tal-investigazzjoni (qabel il-proċess).

[42] Il-konsegwenzi psikoloġiċi ta' reat jistgħu jinkludu l-ansjetà, id-depressjoni, il-ħtija, il-mistħija, l-imġiba awtodestruttiva u l-inkapaċità li wieħed jaġixxi jew jaħseb b'mod razzjonali, ara [Psychological Reactions of Victims of Violent Crime, Cambridge University Pres](), 2018.

F'dan il-kuntest, huwa essenzjali li jiġi żgurat li l-vittmi kollha fl-UE jkollhom tal-anqas **dritt li jiġu megħjuna** matul il-proċess u li jirċievu informazzjoni adegwata mill-persunal tal-qorti[43].

L-evalwazzjoni turi li problema ewlenija oħra bil-parteċipazzjoni tal-vittmi fi proċedimenti kriminali hija li, f'xi Stati Membri, **il-vittmi ma għandhomx status ġuridiku bħala parti għall-proċediment kriminali**[44]. Il-VRD tħalli dan f'idejn id-dritt nazzjonali, għalhekk il-pożizzjoni tal-vittmi tvarja minn Stat Membru għal ieħor (bħal parti, prosekutur ta' assistenza, parti ċivili jew xhud bi dritt għal smigħ). Barra minn hekk, il-vittmi spiss **ma jkollhomx rimedji ġuridiċi biex jikkontestaw** deċiżjonijiet li jikkonċernaw lilhom direttament[45]. Dan jirriżulta fi ksur *de facto* tad-dritt tal-vittmi li jaċċessaw il-ġustizzja.

Sabiex tiġi żgurata parteċipazzjoni aktar effettiva fil-proċedimenti kriminali mill-vittmi, din ir-reviżjoni tipproponi li jiġi stabbilit **f'Artikolu 10a ġdid dritt għall-assistenza fil-qorti.**

Din ir-reviżjoni tipproponi wkoll li jiġi stabbilit dritt għall-vittmi **li jikkontestaw id-deċiżjonijiet meħuda matul il-proċedimenti tal-qorti li jikkonċernaw ċerti drittijiet tal-vittmi skont din id-Direttiva**, bħad-dritt għal miżuri ta' protezzjoni speċjali għall-vittmi bi ħtiġijiet speċifiċi, id-dritt għat-traduzzjoni matul is-seduta tal-qorti. L-Istati Membri jkollhom jiżguraw li l-vittmi jkunu jistgħu jikkontestaw dawk id-deċiżjonijiet indipendentement mill-istatus tagħhom fil-proċedimenti kriminali u f'konformità mal-prinċipju ta' rieżami ġudizzjarju (l-Artikolu 10b).

B'riżultat ta' dan, l-esperjenzi tal-vittmi u l-fiduċja fis-sistema tal-ġustizzja kriminali se jittejbu. Dan se jgħin biex jissemma' leħinhom, jittejbu x-xhieda tagħhom, u tittjieb il-parteċipazzjoni tagħhom, li jżidu l-effettività ġudizzjarja.

(d) Dispożizzjonijiet biex jiġi żgurat li l-vittmi jkollhom aċċess aktar effettiv għall-kumpens

Kif enfasizzat fl-istrateġija tal-UE dwar id-drittijiet tal-vittmi, f'ħafna Stati Membri, l-aċċess tal-vittmi għal kumpens mill-awtur tar-reat u mill-Istat għadu diffiċli. Il-problema tikkonċerna kemm każijiet domestiċi kif ukoll każijiet transfruntieri. Skont l-Artikolu 16 tal-VRD, il-vittmi kollha għandhom id-dritt li jirċievu **deċiżjoni dwar il-kumpens mill-awtur tar-reat** matul proċedimenti kriminali sakemm id-dritt nazzjonali ma jipprevedix li din id-deċiżjoni tittieħed fi proċedimenti ġuridiċi oħrajn. Kif muri fir-rapport ta' Milquet u kkonfermat fl-evalwazzjoni, dan id-dritt spiss ma jkunx effettiv[46] peress li, f'xi Stati Membri, spiss ma jkun hemm l-ebda deċiżjoni dwar il-kumpens fil-proċedimenti kriminali[47]. Barra minn hekk, anke wara proċediment kriminali li jwassal għas-sentenza li timponi obbligu fuq l-awtur li jikkumpensa, il-vittma spiss ma tiġix ikkumpensata minħabba li huwa diffiċli li l-awtur tar-reat jiġi mġiegħel iħallas. In-nuqqas ta' aċċess effettiv għall-kumpens mill-awtur tar-reat fil-proċediment kriminali jwassal biex il-vittmi jkollhom jinvolvu ruħhom fi proċedimenti ċivili kkumplikati u twal. Jista' jkollhom japplikaw ukoll għal kumpens mill-Istat fl-ambitu tar-

[43] Jeżistu prattiki tajbin. Pereżempju, fl-Irlanda, il-V-Sac jipprovdi appoġġ lill-vittmi fil-qorti minn voluntiera mħarrġa lil aktar minn elf vittma kull sena.

[44] Mill-anqas fi tmien Stati Membri – CY, EE, EL, FR, IE, MT, NL, RO.

[45] Fi 13-il Stat Membru, il-vittmi ma għandhomx rimedji ġuridiċi adegwati biex jikkontestaw deċiżjonijiet li jikkonċernaw lilhom direttament (BE, DE, FR, HU, IE, LT, LU, LV, MT, NL, RO, SE, SK). Dan huwa relatat l-aktar man-nuqqas ta' pożizzjoni legali bħala parti għall-proċediment.

[46] Il-biċċa l-kbira tal-partijiet ikkonċernati kkonsultati jemmnu li d-dritt tal-vittmi li jiksbu kumpens mill-awtur tar-reat ma huwiex effettiv u għandu jissaħħaħ.

[47] Ara, b'mod partikolari, il-prattika tal-imħallfin fir-CZ, fis-SK, u fl-AT.

regoli nazzjonali dwar il-kumpens mill-Istat[48]. Il-problema tikkonċerna l-każijiet domestiċi u l-każijiet transfruntieri bl-istess mod.

Biex jiġi ffaċilitat l-aċċess tal-vittmi għal kumpens mill-awtur tar-reat, din ir-reviżjoni tipproponi li l-vittmi jingħataw **id-dritt li jirċievu deċiżjoni dwar kumpens mill-awtur tar-reat biss matul il-proċediment kriminali**. B'riżultat ta' dan, l-eċċezzjoni kurrenti skont l-Artikolu 16 tal-VRD, fejn id-dritt nazzjonali jipprevedi li din id-deċiżjoni tittieħed fi proċedimenti legali oħrajn, għandha titħassar. Barra minn hekk, il-Kummissjoni tipproponi **li tagħmilha obbligatorja għall-Istati Membri li jħallsu l-kumpens dovut mill-awtur tar-reat bil-quddiem** lill-vittma immedjatament wara s-sentenza u mbagħad tfittex ir-rimborż tal-kumpens mill-awtur tar-reat (**l-Artikolu 16 il-ġdid, il-paragrafu 2**).

Dawn il-proposti huma mistennija li jġibu titjib konsiderevoli fl-istandards tal-vittmi dwar il-kumpens mill-awtur tar-reat f'każijiet domestiċi u transfruntieri. Billi jiffaċilitaw dan, huma se jillimitaw – fil-biċċa l-kbira – is-sitwazzjonijiet fejn il-vittmi jitolbu kumpens mill-Istat. Dan għaliex il-kumpens mill-Istat, fil-biċċa l-kbira tal-każijiet, jingħata biss jekk il-vittmi ma jkunux irċevew il-kumpens mingħand l-awtur tar-reat.

(e) Dispożizzjonijiet dwar l-allinjament aħjar tal-miżuri ta' protezzjoni tal-vittmi mal-ħtiġijiet tal-vittmi biex tiġi żgurata s-sikurezza tal-vittmi vulnerabbli (l-Artikoli 22 u 23)

L-Artikolu 22 tal-VRD jipprevedi d-dritt tal-vittma għal valutazzjoni fil-ħin u individwali tal-ħtiġijiet ta' protezzjoni tagħha. L-għan tagħha huwa li tiddetermina jekk vittma hijiex b'xi mod partikolarment vulnerabbli għal vittimizzazzjoni sekondarja (ħsara mill-proċediment kriminali) u għal vittimizzazzjoni ripetuta, intimidazzjoni u/jew ritaljazzjoni (ħsara mill-awtur tar-reat) sabiex ikunu jistgħu jiġu applikati miżuri ta' protezzjoni adegwati. Dawn il-miżuri ta' protezzjoni huma stabbiliti fl-Artikolu 23 tal-VRD. **Il-kundizzjonijiet għall-valutazzjonijiet individwali jitħallew f'idejn id-dritt nazzjonali**. Skont l-evalwazzjoni, id-dritt għal valutazzjoni individwali huwa wieħed mill-aktar kisbiet sinifikanti tal-VRD. Madankollu, fil-prattika, il-kwalità tiegħu spiss tkun imfixkla minn dawn it-tliet nuqqasijiet identifikati:

- il-valutazzjoni tasal tard wisq fil-proċedura;
- din **ma tinvolvix psikologi u servizzi ta' appoġġ għall-vittmi** li għandhom l-għarfien espert biex jivvalutaw is-sitwazzjoni psikoloġika ta' kull vittma;
- din **tinjora r-riskji maħluqa mill-awtur tar-reat** li jista' jkollu armi u jabbuża minn drogi jew alkoħol.

Il-valutazzjonijiet individwali tal-ħtiġijiet tal-vittmi jridu jitwettqu b'mod korrett biex jiġi żgurat li l-vittmi jkunu protetti b'mod adegwat. Mingħajr dawn il-valutazzjonijiet, il-vittmi ma jistgħux jibbenefikaw mill-miżuri ta' protezzjoni speċjali stabbiliti fl-Artikolu 23 tal-VRD. Dawn il-miżuri jinkludu tekniki speċjali ta' intervistar, li ma jkunx hemm kuntatt bl-għajnejn mal-awtur tar-reat, u li ma jkollhomx għalfejn ikunu fl-awla. Madankollu, dawn ma jinkludux miżuri ta' protezzjoni fiżika mill-awtur tar-reat (bħal ordnijiet ta' protezzjoni), anke jekk id-drittijiet tal-vittmi għall-protezzjoni fl-ambitu tal-VRD jinkludu protezzjoni kemm minn vittimizzazzjoni sekondarja kif ukoll minn vittimizzazzjoni ripetuta. L-evalwazzjoni u l-konsultazzjonijiet jindikaw li dan id-distakk fil-VRD ma ġiex mimli mid-dritt u l-prattika

[48] Id-Direttiva tal-Kunsill 2004/80/KE tad-29 ta' April 2004 dwar il-kumpens lill-vittmi ta' reat tirrikjedi li l-Istati Membri jipprovdu aċċess għal kumpens lill-vittmi ta' kriminalità vjolenti u intenzjonata, inkluż f'każijiet transfruntieri. Il-kundizzjonijiet għal dan l-aċċess għal kumpens jitħallew għall-proċeduri nazzjonali.

nazzjonali. Ħafna partijiet ikkonċernati kkonsultati bħala parti mill-evalwazzjoni sabu li **d-dritt tal-vittmi għall-protezzjoni ma huwiex disponibbli b'mod wiesa' u għandu jissaħħaħ.**

Din ir-reviżjoni tipprevedi emendi mmirati għall-valutazzjoni tal-ħtiġijiet individwali tal-vittmi (permezz ta' emendi puntwali għall-Artikolu 22 kurrenti) billi jiżdiedu l-elementi li ġejjin:

- it-twettiq tal-valutazzjoni mal-ewwel kuntatt mal-awtoritajiet kompetenti;
- l-involviment tas-servizzi ta' appoġġ, tal-infurzar tal-liġi u tal-ġudikatura – protokolli li għandhom jiġu stabbiliti skont l-Artikolu 26a il-ġdid) se jipprevedi miżuri prattiċi dwar kif din il-kooperazzjoni għandha tiġi stabbilita fl-Istati Membri;
- l-evalwazzjoni tar-riskji ppreżentati mill-awtur tar-reat (bħall-abbuż mill-alkoħol jew il-pussess tal-armi);
- inkluża valutazzjoni tal-ħtiġijiet individwali għall-appoġġ.

Barra minn hekk, din ir-reviżjoni **se ssaħħaħ l-użu ta' miżuri ta' protezzjoni għall-protezzjoni fiżika tal-vittmi,** bħal ordnijiet ta' protezzjoni, billi żżid miżuri ta' protezzjoni fiżika mal-lista ta' miżuri ta' protezzjoni speċjalizzati li bħalissa huma stabbiliti fl-Artikolu 23 tal-VRD. Din il-proposta se tikkontribwixxi biex tinħoloq sensibilizzazzjoni dwar il-miżuri ta' protezzjoni nazzjonali disponibbli, inklużi l-ordnijiet ta' protezzjoni. Għandha wkoll l-għan li tissimplifika kif qed jiġu applikati bħalissa.

B'mod ġenerali, il-miżuri proposti f'din ir-reviżjoni dwar valutazzjonijiet individwali aktar immirati se jkunu ta' benefiċċju għall-vittmi kollha peress li se jiżguraw li l-ħtieġa għal miżuri protettivi tiġi vvalutata sew. Din għandha l-għan ukoll li tiffaċilita r-rikonoxximent reċiproku tal-ordnijiet ta' protezzjoni Ewropej billi ttejjeb kif jiġu applikati fil-livell nazzjonali.

(f) L-użu tal-komunikazzjoni elettronika (l-Artikolu 26b)

Kien hemm ħafna żviluppi teknoloġiċi (**diġitalizzazzjoni**) mill-adozzjoni tad-Direttiva. Il-vittmi fl-UE għadhom ma jibbenefikawx mill-potenzjal ta' teknoloġiji ġodda peress li għodod diġitali xierqa ma humiex disponibbli biex itejbu l-aċċess tagħhom għall-ġustizzja, bħall-possibbiltà li jirrapportaw ir-reati online jew li jirċievu aċċess online għall-fajls tal-vittmi[49].

Sabiex tindirizza n-nuqqasijiet identifikati, il-Kummissjoni tipproponi miżuri dwar l-użu tal-komunikazzjoni elettronika (**<u>l-Artikolu 26b ġdid</u>**). B'mod partikolari, l-Istati Membri se jkunu obbligati jipprevedu l-possibbiltà li l-vittmi jeżerċitaw id-drittijiet tagħhom għall-informazzjoni u jaċċessaw il-ġustizzja bl-użu tal-komunikazzjoni elettronika. Il-miżuri proposti huma konformi mal-politika tal-Kummissjoni dwar id-diġitalizzazzjoni, inkluża l-proposta tagħha dwar id-diġitalizzazzjoni tal-ġustizzja.

(g) Drittijiet tal-vittmi b'diżabilità (l-Artikolu 26c)

L-evalwazzjoni wriet li l-persuni b'diżabilità għadhom ma jistgħux jibbenefikaw bis-sħiħ mid-drittijiet tagħhom bħala vittmi tal-kriminalità. Fl-aħħar 10 snin mill-adozzjoni tal-VRD saru żviluppi kbar biex il-prodotti u s-servizzi jsiru aċċessibbli għall-persuni b'diżabilità. B'mod partikolari fl-2019, il-Kummissjoni adottat id-Direttiva 2019/882/UE dwar ir-rekwiżiti

[49] Ara l-valutazzjoni tal-impatt li takkumpanja l-proposta tal-Kummissjoni dwar id-diġitalizzazzjoni tal-ġustizzja (SWD(2021) 392 final).

ta' aċċessibbiltà għall-prodotti u s-servizzi[50]. Bir-reviżjoni tal-VRD, il-Kummissjoni tirrikonoxxi dawn l-iżviluppi u tipproponi li tiffaċilita l-aċċess għall-ġustizzja għall-vittmi b'diżabilità. Il-Kummissjoni tipproponi li żżid dispożizzjoni waħda speċifika u trażversali dwar id-drittijiet tal-vittmi b'diżabilità biex jiġi żgurat li s-servizzi u l-miżuri ta' protezzjoni jkunu aċċessibbli għalihom u li l-mezzi ta' komunikazzjoni diġitali jkunu konsistenti mar-rekwiżiti stabbiliti fl-Anness I tad-Direttiva dwar ir-rekwiżiti ta' aċċessibbiltà għall-prodotti u għas-servizzi (l-Artikolu 26c ġdid).

(h) Id-dritt tal-vittmi għal rimedji (l-Artikolu 26d)

Bħalissa, il-VRD ma tipprevedix dispożizzjoni dwar ir-rimedji ġuridiċi għall-vittmi ta' reat li d-drittijiet tagħhom fl-ambitu ta' din id-Direttiva ġew miksura. Dan id-dritt jirriżulta mill-prinċipju tal-effettività tad-dritt tal-UE li jirrikjedi li l-Istati Membri jistabbilixxu rimedji adegwati u effettivi jekk jinkiser dritt mogħti lill-individwi fl-ambitu tad-dritt tal-UE. In-nuqqas ta' regola bħal din u l-ħtieġa li tiġi introdotta waħda ġew enfasizzati fir-rapporti tal-FRA. Barra minn hekk, f'Marzu 2023, il-Kunsill tal-Ewropa adotta Rakkomandazzjoni dwar id-drittijiet, is-servizzi u l-appoġġ għall-vittmi tal-kriminalità[51] li tipprevedi d-dritt għal rimedju tal-vittmi.

Biex issolvi l-problema, il-Kummissjoni tipproponi li żżid dispożizzjoni dwar ir-rimedji ġuridiċi għall-vittmi għall-ksur tad-drittijiet tagħhom fl-ambitu ta' din id-Direttiva f'Artikolu 26d ġdid. Din id-dispożizzjoni tirrifletti dispożizzjonijiet simili fir-regoli tal-UE dwar id-drittijiet ta' persuni ssuspettati u akkużati. Dan jissodisfa d-distakk kurrenti u jġib il-bilanċ meħtieġ bejn id-drittijiet tas-suspettati u tal-akkużati u d-drittijiet tal-vittmi.

(i) Obbligi speċifiċi dwar il-vittmi tal-vjolenza kontra n-nisa u l-vjolenza domestika (l-Artikolu 27a)

Il-Kummissjoni tipproponi li tintroduċi dispożizzjoni li tiċċara r-rabta bejn il-proposta dwar ir-reviżjoni tal-VRD u l-proposta leġiżlattiva dwar il-vjolenza fuq n-nisa u l-vjolenza domestika. Skont din id-dispożizzjoni, l-Istati Membri jeħtiġilhom jimplimentaw il-miżuri fl-ambitu tal-VRD irrispettivament mill-obbligi fl-ambitu tal-proposta l-oħra. L-għan ta' din id-dispożizzjoni huwa li tiżgura li l-Istati Membri jiżguraw li jittrasponu bis-sħiħ iż-żewġ direttivi u jagħtu attenzjoni partikolari għat-traspożizzjoni ta' regoli aktar speċifiċi dwar il-vittmi tal-vjolenza kontra n-nisa u l-vjolenza domestika. Il-miżuri fl-ambitu taż-żewġ proposti se jkunu applikabbli għall-vittmi tal-vjolenza kontra n-nisa u l-vjolenza domestika.

(j) Rekwiżit għall-ġbir tad-*data* dwar id-drittijiet tal-vittmi kull 3 snin (l-Artikolu 28)

L-Artikolu 28 jipprevedi li, kull 3 snin, l-Istati Membri jeħtiġilhom jibagħtu lill-Kummissjoni *data* li turi kif il-vittmi jkunu aċċessaw id-drittijiet stabbiliti fil-VRD.

Madankollu, l-evalwazzjoni tad-Direttiva wriet li għad hemm lakuni kbar fil-ġbir tad-*data*. B'mod partikolari, id-*data* miġbura mill-Istati Membri ma hijiex komprensiva u ta' spiss ma hijiex komparabbli. Għalhekk, il-Kummissjoni tipproponi rekwiżit għall-Istati Membri biex joħolqu sistema għall-ġbir, il-produzzjoni u d-disseminazzjoni ta' statistika dwar il-vittmi tal-kriminalità permezz ta' emenda tal-Artikolu 28. L-istatistika għandha tinkludi *data* rilevanti għall-applikazzjoni tal-proċeduri nazzjonali dwar il-vittmi tal-kriminalità, inkluż is-sett minimu ta' indikaturi li ġej: l-għadd u t-tip ta' reati rrapportati, l-età u s-sess tal-vittmi. Id-

[50] Id-Direttiva (UE) 2019/882 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' April 2019 dwar ir-rekwiżiti ta' aċċessibbiltà għall-prodotti u għas-servizzi.

[51] Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kumitat tal-Ministri lill-Istati Membri tal-Kunsill tal-Ewropa dwar id-drittijiet, is-servizzi u l-appoġġ għall-vittmi ta' reati CM/Rec(2023)2 adottata fil-15 ta' Marzu 2023.

data għandha tinkludi wkoll informazzjoni dwar kif il-vittmi jkunu aċċessaw id-drittijiet stabbiliti fid-Direttiva kif inhu l-każ illum.

Il-Kummissjoni se tappoġġa lill-Istati Membri fil-ġbir tad-*data*, anki billi tfassal standards komuni, formati ta' diżaggregazzjoni u ta' rapportar. L-Istati Membri jeħtiġilhom jittrażmettu d-*data* lill-Kummissjoni (Eurostat) kull 3 snin. Il-proposta għar-reviżjoni tal-VRD tirrikonoxxi wkoll ir-rwol li kellha l-Aġenzija għad-Drittijiet Fundamentali biex tassisti lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri fil-ġbir u l-analiżi tad-*data* dwar kif il-vittmi jkunu aċċessaw id-drittijiet tagħhom skont id-Direttiva f'dawn l-aħħar 10 snin mill-adozzjoni tad-Direttiva. L-objettiv li jiżdied ir-rwol tal-Aġenzija għad-Drittijiet Fundamentali fid-dispożizzjoni dwar il-ġbir tad-*data* huwa li jiġi żgurat li l-Aġenzija tkun tista' tkompli l-ħidma tajba tagħha u tkompli tgħin lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri fil-kompitu.

Din il-miżura hija mistennija li ttejjeb il-kompletezza, il-konsistenza u l-komparabbiltà tad-*data* dwar il-vittmi tal-kriminalità f'perjodi ta' referenza u fi Stati Membri differenti. Se ttejjeb ukoll il-ġbir tad-*data* fil-livell tal-UE. Sabiex l-Istati Membri ma jitgħabbewx bil-ġbir tad-*data*, il-frekwenza tal-ġbir tad-*data* lill-Kummissjoni (Eurostat) se tkun meħtieġa kull 3 snin.

2023/0250 (COD)

Proposta għal

DIRETTIVA TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

li temenda d-Direttiva 2012/29/UE li tistabbilixxi standards minimi fir-rigward tad-drittijiet, l-appoġġ u l-protezzjoni tal-vittmi tal-kriminalità, u li tissostitwixxi d-Deċiżjoni Qafas tal-Kunsill 2001/220/ĠAI

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea u, b'mod partikolari, l-Artikolu 82(2)(c) tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta tal-Kummissjoni Ewropea,

Wara li l-abbozz tal-att leġiżlattiv intbagħat lill-parlamenti nazzjonali,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew[52],

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat tar-Reġjuni[53],

Filwaqt li jaġixxu f'konformità mal-proċedura leġiżlattiva ordinarja,

Billi:

(1) Sabiex jiġi żgurat li l-vittmi tal-kriminalità jirċievu informazzjoni, appoġġ u protezzjoni xierqa u jkunu jistgħu jipparteċipaw fi proċedimenti kriminali, l-Unjoni adottat id-Direttiva 2012/29/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[54].

(2) Il-Kummissjoni vvalutat kif il-vittmi jkunu aċċessaw id-drittijiet tagħhom skont id-Direttiva 2012/29/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u ppubblikat ir-riżultati tagħha fir-rapport ta' evalwazzjoni[55]. L-evalwazzjoni turi li, għalkemm id-Direttiva 2012/29/UE tat b'mod ġenerali l-benefiċċji mistennija u affettwat id-drittijiet tal-vittmi b'mod pożittiv, għad hemm problemi speċifiċi relatati mad-drittijiet tal-vittmi fl-ambitu ta' din id-Direttiva. In-nuqqasijiet identifikati jinkludu kapaċità insuffiċjenti li wieħed jiddependi fuq id-drittijiet tal-vittmi li jaċċessaw l-informazzjoni, l-appoġġ u l-protezzjoni f'konformità mal-ħtiġijiet individwali ta' kull vittma, li jipparteċipaw fi proċedimenti kriminali u li jirċievu deċiżjoni dwar il-kumpens mill-awtur tar-reat matul proċedimenti kriminali. Din ir-reviżjoni tad-Direttiva 2012/29/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill twieġeb għan-nuqqasijiet murija fl-evalwazzjoni tagħha u f'diversi konsultazzjonijiet.

---

[52] ĠU C , , p. .

[53] ĠU C , , p. .

[54] Id-Direttiva 2012/29/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Ottubru 2012 li tistabbilixxi standards minimi fir-rigward tad-drittijiet, l-appoġġ u l-protezzjoni tal-vittmi tal-kriminalità, u li tissostitwixxi d-Deċiżjoni Qafas tal-Kunsill 2001/220/ĠAI (ĠU L 315, 14.11.2012, p. 57).

[55] Id-Dokument ta' Ħidma tal-Persunal tal-Kummissjoni, Evalwazzjoni tad-Direttiva 2012/29/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Ottubru 2012 (SWD/2022/0179 final).

(3) Sabiex il-vittmi jingħataw mezzi bla xkiel u moderni biex jeżerċitaw id-drittijiet tagħhom, l-Istati Membri jenħtieġ li jagħmluha possibbli għall-vittmi li jikkomunikaw b'mod elettroniku mal-awtoritajiet nazzjonali kompetenti. Il-vittmi jenħtieġ li jgawdu l-possibbiltà li jużaw għodod elettroniċi biex jirċievu informazzjoni dwar id-drittijiet tagħhom u dwar il-każ tagħhom, jirrapportaw ir-reati u jikkomunikaw mal-awtoritajiet kompetenti u mas-servizzi ta' appoġġ permezz ta' teknoloġiji ta' komunikazzjoni u ta' informazzjoni. Il-vittmi jenħtieġ li jkunu jistgħu jagħżlu l-metodu ta' komunikazzjoni, u l-Istati Membri jenħtieġ li jipprevedu dawn it-teknoloġiji ta' komunikazzjoni u ta' informazzjoni bħala alternattiva għall-metodi standard ta' komunikazzjoni, madankollu mingħajr ma jissostitwixxuhom kompletament.

(4) Sabiex jiġu żgurati mezzi komprensivi ta' komunikazzjoni li jqisu l-kumplessità tal-ħtiġijiet tal-vittmi fir-rigward tad-dritt tagħhom li jaċċessaw l-informazzjoni, il-vittmi kollha, indipendentement minn fejn fl-UE u f'liema ċirkostanzi seħħ ir-reat, jenħtieġ li jkunu jistgħu jaċċessaw il-helplines tal-vittmi billi jużaw in-numru tat-telefown 116 006 madwar l-UE kollha jew billi jikkollegaw mas-siti web iddedikati. Fl-ambitu ta' dawn il-helplines, il-vittmi jenħtieġ li jkunu jistgħu jirċievu l-informazzjoni dwar id-drittijiet tagħhom, appoġġ emozzjonali u jiġu riferuti lill-pulizija jew lil servizzi oħrajn, inklużi helplines speċjalizzati oħrajn – jekk ikun meħtieġ. Dawn il-helplines jenħtieġ li jirreferu wkoll lill-vittmi għal helplines speċjalizzati oħrajn, imsemmija fid-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2007/116/KE[56], bħan-numru armonizzat relatat mal-helpline għat-tfal "116 111", tfal neqsin "116 000" u vjolenza bbażata fuq il-ġeneru "116 116".

(5) Il-helpline ġenerali għall-vittmi jenħtieġ li ma jaffettwax l-operat tal-helplines iddedikati u speċjalizzati bħall-helplines tat-tfal u l-helplines għall-vittmi ta' vjolenza kontra n-nisa u l-vjolenza domestika kif meħtieġ skont id-Direttiva (UE) …/… tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[57] [*dwar il-ġlieda kontra l-vjolenza kontra n-nisa u vjolenza domestika*]. Il-helplines ġenerali tal-vittmi jenħtieġ li jiffunzjonaw flimkien mal-helplines speċjalizzati.

(6) Ir-rapportar dwar il-kriminalità fl-Unjoni jenħtieġ li jittejjeb biex tiġi miġġielda l-impunità, tiġi evitata vittimizzazzjoni ripetuta u jiġu żgurati soċjetajiet aktar sikuri. Huwa meħtieġ li tiġi miġġielda l-insensittività pubblika lejn il-kriminalità, billi n-nies li jkunu qed jaraw ir-reat jiġu mħeġġa jirrapportaw ir-reati u jassistu lill-vittmi u billi jinħolqu ambjenti aktar sikuri għall-vittmi biex jirrapportaw il-kriminalità. Għall-vittmi li huma migranti irregolari fl-Unjoni, ambjent sikur biex jirrapportaw il-kriminalità jfisser li titnaqqas il-biża' li jitnedew proċeduri ta' ritorn bħala riżultat ta' kuntatti mal-awtoritajiet tal-infurzar tal-liġi. Id-*data* personali tal-vittmi li huma migranti irregolari fl-Unjoni jenħtieġ li ma tiġix ittrasferita lill-awtoritajiet kompetenti tal-migrazzjoni mill-anqas sakemm titlesta l-ewwel valutazzjoni individwali kif imsemmi fl-Artikolu 22 tad-Direttiva 2012/29/UE. Ir-rapportar tar-reat u l-parteċipazzjoni fi proċedimenti kriminali skont id-Direttiva 2012/29/UE ma joħolqu l-ebda dritt rigward l-istatus ta' residenza tal-vittma, u lanqas ma għandhom effett ta' sospensjoni meta jiddeterminaw l-istatus ta' residenza tagħhom. Il-vittmi vulnerabbli

---

56 Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2007/116/KE tal-15 ta' Frar 2007 dwar l-irriservar tal-firxa nazzjonali ta' numri li jibdew b'"116" għal numri armonizzati ta' servizzi armonizzati ta' valur soċjali (ĠU L 049, 17.2.2007, p. 30).

57 Id-Direttiva (UE) .../... tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-ġlieda kontra l-vjolenza kontra n-nisa u l-vjolenza domestika (ĠU ...).

kollha, bħall-vittmi tfal jew il-vittmi f'detenzjoni, li jinsabu f'sitwazzjoni ta' intimidazzjoni, jew li inkella jkunu dipendenti mill-awtur tar-reat jew li l-mobilità tagħhom tkun limitata jenħtieġ li jkunu jistgħu jirrapportaw il-kriminalità f'kundizzjonijiet li jqisu s-sitwazzjoni partikolari tagħhom u f'konformità mal-protokolli stabbiliti speċifikament għal dan il-għan.

(7) Servizzi ta' appoġġ immirati u integrati jenħtieġ li jkunu disponibbli għal firxa wiesgħa ta' vittmi bi ħtiġijiet speċifiċi. Dawn il-vittmi jistgħu jinkludu mhux biss vittmi ta' vjolenza sesswali, vittmi ta' vjolenza abbażi tal-ġeneru u vittmi ta' vjolenza domestika , iżda anke vittmi tat-traffikar tal-bnedmin, vittmi ta' reati organizzati, vittmi b'diżabilità, vittmi ta' sfruttament, vittmi ta' reati ta' mibegħda, vittmi ta' terroriżmu jew vittmi ta' reati internazzjonali ewlenin. B'reazzjoni għan-nuqqasijiet identifikati fl-evalwazzjoni, l-Istati Membri jenħtieġ li jistabbilixxu protokolli speċifiċi li se jorganizzaw l-azzjonijiet ta' servizzi ta' appoġġ speċjalizzat biex jindirizzaw b'mod komprensiv il-ħtiġijiet multipli tal-vittmi bi ħtiġijiet speċifiċi. Dawn il-protokolli jenħtieġ li jiġu stabbiliti f'koordinazzjoni u f'kooperazzjoni bejn l-infurzar tal-liġi, l-awtoritajiet ta' prosekuzzjoni, l-imħallfin, l-awtoritajiet ta' detenzjoni, is-servizzi tal-ġustizzja restorattiva u s-servizzi ta' appoġġ għall-vittmi.

(8) Sabiex jiġu evitati konsegwenzi serji ta' vittimizzazzjoni f'età bikrija, li jistgħu jaffettwaw b'mod negattiv il-ħajja kollha tal-vittmi, huwa kruċjali li jiġi żgurat li l-vittmi tfal kollha jirċievu l-ogħla standard ta' appoġġ u protezzjoni. Il-biċċa l-kbira tal-vittmi vulnerabbli tfal, inklużi tfal vittmi ta' abbuż sesswali, vittmi tfal tat-traffikar tal-bnedmin u vittmi tfal li kienu affettwati b'mod partikolari mir-reat minħabba l-gravità tar-reat jew minħabba ċ-ċirkostanzi partikolari tagħhom jenħtieġ li jibbenefikaw mis-servizzi ta' appoġġ u ta' protezzjoni mmirati u integrati li jinkludu approċċ ikkoordinat u kooperattiv tas-servizzi ġudizzjarji u soċjali fl-istess bini. Dawn is-servizzi jenħtieġ li jiġu pprovduti fi spazju ddedikat. Sabiex jiġi żgurat li l-vittmi tfal ikunu protetti b'mod effettiv f'każijiet fejn reat jinvolvi lil min ikollu r-responsabbiltà ta' ġenitur, jew fejn ikun hemm kunflitt ta' interess bejn it-tfal u d-detentur ta' responsabbiltà ta' ġenitur, żdiedet dispożizzjoni biex jiġi żgurat li f'każijiet bħar-rapportar ta' reat, intervisti mediċi jew forensiċi, ir-riferiment għal servizzi ta' appoġġ jew appoġġ psikoloġiku, fost l-oħrajn, jenħtieġ li dawn l-atti ma jkunux kundizzjonali fuq il-kunsens tad-detentur ta' responsabbiltà ta' ġenitur, dejjem b'kont meħud tal-aħjar interessi tat-tfal.

(9) Sabiex il-vittmi iħossu li ssir ġustizzja u sabiex ikunu jistgħu jiddefendu l-interess tagħhom, huwa importanti li jkunu preżenti u kapaċi jipparteċipaw b'mod attiv fil-proċedimenti kriminali. Din hija r-raġuni għaliex il-vittmi kollha fl-Unjoni, indipendentement mill-istatus tagħhom fil-proċediment kriminali, li huwa stabbilit mid-dritt nazzjonali, jenħtieġ li jkollhom dritt għal rimedju effettiv skont id-dritt nazzjonali f'każ ta' ksur tad-drittijiet tagħhom fl-ambitu ta' din id-Direttiva. Barra minn hekk, il-vittmi kollha fl-Unjoni, indipendentement mill-istatus tagħhom fil-proċediment kriminali, jenħtieġ li jkollhom id-dritt li jitolbu rieżami tad-deċiżjonijiet li jkunu ttieħdu matul il-proċedimenti tal-qorti u li jaffettwawhom direttament. Dawn id-deċiżjonijiet jenħtieġ li jinkludu mill-anqas deċiżjonijiet dwar l-interpretazzjoni matul is-seduti tal-qorti u deċiżjonijiet dwar miżuri ta' protezzjoni speċjali disponibbli għall-vittmi bi ħtiġijiet ta' protezzjoni speċjali. Ir-regoli proċedurali li taħthom il-vittmi jistgħu jitolbu rieżami ta' dawn id-deċiżjonijiet meħuda matul il-proċedimenti tal-qorti jenħtieġ li jiġu ddeterminati mid-dritt nazzjonali li jenħtieġ li jipprevedi l-garanziji meħtieġa li din il-possibbiltà ta' reviżjoni ma ttawwalx b'mod sproporzjonat il-proċediment kriminali.

(10) Il-vittmi kollha jenħtieġ li jiġu vvalutati b'mod f'waqtu, adegwat, effiċjenti u proporzjonat. Huwa essenzjali li jiġi żgurat li l-vittmi jirċievu l-appoġġ u l-protezzjoni li jikkorrispondu għall-ħtiġijiet individwali tagħhom. Il-valutazzjoni individwali tal-ħtiġijiet tal-vittmi ta' appoġġ u protezzjoni jenħtieġ li ssir fi stadji. Fl-ewwel stadju, il-vittmi kollha jenħtieġ li jiġu vvalutati mill-ewwel kuntatt mal-awtoritajiet kompetenti biex jiġi żgurat li l-vittmi l-aktar vulnerabbli jiġu identifikati fl-istadji bikrin ħafna tal-proċediment. Mill-istadji li jmiss, il-vittmi li jeħtieġu valutazzjoni mtejba bħal din jenħtieġ li jiġu vvalutati mis-servizzi ta' appoġġ għall-vittmi inklużi l-psikologi. Dawn is-servizzi huma fl-aħjar pożizzjoni biex jiġi vvalutat l-istat tal-benesseri tal-vittmi. Il-valutazzjoni individwali jenħtieġ li tqis ukoll is-sitwazzjoni tal-awtur, li jista' jkollu storja ta' vjolenza, ikun fil-pussess ta' armi jew jabbuża mid-drogi u bħala tali joħloq riskji ogħla għall-vittmi. Il-valutazzjoni individwali tal-ħtiġijiet tal-vittmi jenħtieġ li tinkludi wkoll il-valutazzjoni tal-ħtiġijiet ta' appoġġ tal-vittmi, mhux biss tal-protezzjoni. Huwa essenzjali li jiġu identifikati l-vittmi li jeħtieġu appoġġ speċjali, biex b'hekk jingħata appoġġ immirat bħal għajnuna psikoloġika fit-tul mingħajr ħlas lil dawk li jeħtiġuha.

(11) Bħala riżultat tal-valutazzjoni mtejba tal-ħtiġijiet tal-vittmi għall-protezzjoni, il-vittmi li jeħtieġu protezzjoni fiżika jenħtieġ li jkunu jistgħu jirċevuha f'forma adattata għas-sitwazzjoni partikolari tagħhom. Dawn il-miżuri jenħtieġ li jinkludu l-preżenza ta' awtoritajiet tal-infurzar tal-liġi jew li jinżammu 'l bogħod mill-awtur tar-reat abbażi ta' ordnijiet ta' protezzjoni nazzjonali. Dawn il-miżuri jistgħu jkunu ta' natura kriminali, amministrattiva jew tad-dritt ċivili.

(12) Il-vittmi kollha jenħtieġ li jkunu jistgħu jiksbu deċiżjoni dwar il-kumpens mill-awtur tar-reat fil-proċedimenti kriminali biex jevitaw l-involviment tagħhom fi proċedimenti multipli kkumplikati u twal fi proċedimenti ċivili separati. Il-vittmi kollha jenħtieġ li jibbenefikaw mill-iskemi dwar il-kumpens li fihom, wara deċiżjoni dwar il-kumpens mill-awtur tar-reat fi tmiem il-proċediment kriminali, jirċievu, mingħajr dewmien, il-kumpens mill-Istat. L-Istat wara jenħtieġ li jkun jista' jirkupra l-kumpens mill-awtur tar-reat. Approċċ bħal dan għall-kumpens jipproteġi lill-vittmi mir-riskji ta' vittimizzazzjoni sekondarja, peress li l-vittmi ma għandhomx għalfejn jikkuntattjaw lill-awturi tar-reat meta jirċievu kumpens. Dan l-aċċess iffaċilitat għall-kumpens mill-awtur tar-reat matul il-proċediment kriminali ma jaffettwax l-obbligi tal-Istati Membri li jiżguraw l-eżistenza ta' skema dwar il-kumpens lill-vittmi ta' reati intenzjonati vjolenti mwettqa fit-territorji rispettivi tagħhom, li jiggarantixxu kumpens ġust u xieraq lill-vittmi skont id-Direttiva tal-Kunsill 2004/80/KE[58].

(13) Il-vittmi ma jistgħux jibbenefikaw b'mod effettiv mid-drittijiet tagħhom għall-informazzjoni, għall-appoġġ u għall-protezzjoni f'konformità mal-ħtiġijiet individwali tagħhom jekk ikunu qed jiffaċċjaw l-iskemi tal-ġustizzja nazzjonali li ma jkollhomx kooperazzjoni u koordinazzjoni fost dawk li jiġu f'kuntatt mal-vittmi. Mingħajr kooperazzjoni u koordinazzjoni mill-qrib tal-awtoritajiet nazzjonali tal-infurzar tal-liġi, il-prosekuzzjoni, il-ġudikatura, is-servizzi restorattivi, is-servizzi ta' kumpens u s-servizzi ta' appoġġ għall-vittmi, huwa diffiċli għall-vittmi li jeżegwixxu b'mod effettiv id-drittijiet tagħhom skont id-Direttiva 2012/29/UE. Awtoritajiet oħrajn, bħall-dawk tal-kura tas-saħħa, l-edukazzjoni u s-servizzi soċjali, huma mħeġġa jkunu parti

58 Id-Direttiva tal-Kunsill 2004/80/KE tad-29 ta' April 2004 li għandha x'taqsam ma' kumpens għal vittmi ta' delitti (ĠU L 261, 6.8.2004, p. 15).

minn din il-kooperazzjoni u l-koordinazzjoni. Dan huwa partikolarment validu fir-rigward ta' vittmi tfal.

(14) Il-protokolli nazzjonali huma essenzjali biex jiġi żgurat li l-vittmi jirċievu informazzjoni dwar id-drittijiet tagħhom u dwar il-każ tagħhom u li l-vittmi jiġu vvalutati b'mod adegwat biex ikunu jistgħu jirċievu l-appoġġ u l-protezzjoni li jikkorrispondu għall-ħtiġijiet individwali ta' kull vittma li jinbidlu maż-żmien. Jenħtieġ li jiġu stabbiliti protokolli permezz ta' miżuri leġiżlattivi b'mod li jikkorrispondi bl-aħjar mod għall-ordnijiet ġuridiċi nazzjonali u għall-organizzazzjoni tal-ġustizzja fl-Istati Membri. Dan jenħtieġ li jirregola l-azzjonijiet dwar l-għoti ta' informazzjoni lill-vittmi, l-iffaċilitar tar-rapportar tal-kriminalità għall-vittmi l-aktar vulnerabbli, inklużi dawk f'detenzjoni u l-valutazzjoni individwali tal-ħtiġijiet tal-vittmi. Il-miżuri leġiżlattivi li jistabbilixxu l-protokolli jenħtieġ li jispeċifikaw l-elementi essenzjali meħtieġa għall-ipproċessar tad-*data* inklużi r-riċevituri tad-*data* personali u l-kategoriji ta' *data* li se jiġu pproċessati fil-kuntest tal-operat tal-protokolli. Il-protokolli jenħtieġ li jipprevedu struzzjonijiet ġenerali dwar kif għandhom jiġu ttrattati s-servizzi u l-azzjonijiet skont id-Direttiva 2012/29/UE b'mod komprensiv mingħajr madankollu ma jiġu ttrattati każijiet individwali.

(15) L-Istati Membri jenħtieġ li jallokaw biżżejjed riżorsi umani u finanzjarji biex jiżguraw konformità effettiva mal-miżuri stabbiliti fid-Direttiva 2012/29/UE. Jenħtieġ li tingħata attenzjoni speċjali lill-istabbiliment ta' helplines tal-vittmi, filwaqt li jiġi żgurat il-funzjonament bla xkiel ta' servizzi ta' appoġġ speċjalizzati u valutazzjoni individwali tal-ħtiġijiet tal-vittmi għall-protezzjoni u għall-appoġġ, inkluż fejn dawn is-servizzi jiġu pprovduti minn organizzazzjonijiet mhux governattivi.

(16) L-Unjoni u l-Istati Membri huma partijiet għall-Konvenzjoni tan-NU dwar id-Drittijiet ta' Persuni b'Diżabilità[59] u huma marbuta bl-obbligi tagħha sal-punt tal-kompetenzi rispettivi tagħhom. Skont l-Artikolu 13 ta' dik il-Konvenzjoni, l-Istati Partijiet huma obbligati jiżguraw aċċess effettiv għall-ġustizzja għal persuni b'diżabilità fuq bażi ugwali ma' ħaddieħor, għalhekk, il-ħtieġa li tiġi żgurata l-aċċessibbiltà u li tiġi pprovduta akkomodazzjoni raġonevoli sabiex il-vittmi b'diżabilità jgawdu d-drittijiet tagħhom bħala vittmi fuq bażi ugwali ma' ħaddieħor. Ir-rekwiżiti ta' aċċessibbiltà stabbiliti fl-Anness I tad-Direttiva (UE) 2019/882 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[60] jistgħu jiffaċilitaw l-implimentazzjoni ta' dik il-Konvenzjoni u jiżguraw li d-drittijiet tal-vittmi stabbiliti mid-Direttiva 2012/29/UE jkunu aċċessibbli għall-persuni b'diżabilità.

(17) Jenħtieġ li l-Eurojust tiżgura li tingħata kunsiderazzjoni xierqa lit-talbiet li jikkonċernaw id-drittijiet tal-vittmi f'konformità mal-mandat tagħha skont ir-Regolament (UE) 2018/1727 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[61].

(18) Il-ġbir ta' *data* akkurata u koerenti u l-pubblikazzjoni f'waqtha ta' *data* u statistika miġbura huma fundamentali biex jiġi żgurat għarfien sħiħ dwar id-drittijiet tal-vittmi tal-krimilaità fl-Unjoni. L-introduzzjoni ta' rekwiżit għall-Istati Membri biex jiġbru u

---

[59] ĠU L 23, 27.1.2010, p. 37.

[60] Id-Direttiva (UE) 2019/882 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' April 2019 dwar ir-rekwiżiti ta' aċċessibbiltà għall-prodotti u għas-servizzi (ĠU L 151, 7.6.2019, p. 70).

[61] Ir-Regolament (UE) 2018/1727 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Novembru 2018 dwar l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Kooperazzjoni fil-Ġustizzja Kriminali (Eurojust), u li jissostitwixxi u jħassar id-Deċiżjoni tal-Kunsill 2002/187/ĠAI (ĠU L 295, 21.11.2018, p. 138).

jirrapportaw lill-Kummissjoni *data* dwar l-applikazzjoni tal-proċeduri nazzjonali dwar il-vittmi tal-kriminalità kull 3 snin b'mod armonizzat hija mistennija li tikkostitwixxi pass rilevanti biex tiġi żgurata l-adozzjoni ta' politiki u strateġiji informati bid-*data*. L-Aġenzija għad-Drittijiet Fundamentali jenħtieġ li tkompli tassisti lill-Kummissjoni Ewropea u lill-Istati Membri fil-ġbir, fil-produzzjoni u fit-tixrid tal-istatistika dwar il-vittmi tal-kriminalità u fir-rapportar dwar kif il-vittmi jkunu aċċessaw id-drittijiet stabbiliti f'din id-Direttiva.

(19) Il-prinċipju tal-effettività tad-dritt tal-Unjoni jirrikjedi li l-Istati Membri jimplimentaw rimedji adegwati u effettivi fil-każ li jkun hemm ksur ta' dritt mogħti lil individwi skont id-dritt tal-Unjoni. Jenħtieġ li jkun disponibbli rimedju effettiv meta d-drittijiet skont id-Direttiva 2012/29/UE jiġu mminati jew irrifjutati bis-sħiħ jew parzjalment.

(20) Peress li l-objettivi ta' din id-Direttiva ma jistgħux jintlaħqu b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri minħabba l-ħtieġa li tiġi ffaċilitata l-kooperazzjoni ġudizzjarja f'materji kriminali billi tiġi żgurata l-fiduċja f'aċċess ugwali għad-drittijiet tal-vittmi irrispettivament minn fejn seħħ ir-reat fl-UE, iżda jistgħu jintlaħqu aħjar fil-livell tal-Unjoni minħabba l-iskala u l-effetti tal-miżuri previsti, l-Unjoni tista' tadotta miżuri, f'konformità mal-prinċipju tas-sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea. F'konformità mal-prinċipju tal-proporzjonalità kif stabbilit f'dak l-Artikolu, din id-Direttiva ma tmurx lil hinn minn dak li hu meħtieġ biex jintlaħqu dawk l-objettivi.

(21) F'konformità mal-Artikoli 1 u 2 tal-Protokoll Nru 22 dwar il-pożizzjoni tad-Danimarka, anness mat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea u mat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, id-Danimarka ma hijiex qiegħda tieħu sehem fl-adozzjoni ta' din id-Direttiva u ma hijiex marbuta biha jew soġġetta għall-applikazzjoni tagħha.

(22) [F'konformità mal-Artikolu 3 u l-Artikolu 4a(1) tal-Protokoll Nru 21 dwar il-pożizzjoni tar-Renju Unit u l-Irlanda fir-rigward tal-ispazju ta' libertà, sigurtà u ġustizzja, anness mat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea u mat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, l-Irlanda innotifikat [bl-ittra ta'…,] ix-xewqa tagħha li tieħu sehem fl-adozzjoni u fl-applikazzjoni ta' din id-Direttiva.]
JEW
[F'konformità mal-Artikoli 1, 2 u 4a(1) tal-Protokoll Nru 21 dwar il-pożizzjoni tar-Renju Unit u l-Irlanda fir-rigward tal-ispazju ta' libertà, sigurtà u ġustizzja, anness mat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea u mat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 4 ta' dak il-Protokoll, l-Irlanda ma hijiex qiegħda tieħu sehem fl-adozzjoni ta' din id-Direttiva u ma hijiex marbuta bih jew suġġetta għall-applikazzjoni tiegħu.]

(23) Il-Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-*Data* ġie kkonsultat f'konformità mal-Artikolu 42(1) tar-Regolament (UE) 2018/1725 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[62] u ta opinjoni fil-[XX XX 2023][63],

(24) Għaldaqstant, id-Direttiva 2012/29/UE jenħtieġ li tiġi emendata skont dan,

---

[62] Ir-Regolament (UE) 2018/1725 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Ottubru 2018 dwar il-protezzjoni ta' persuni fiżiċi fir-rigward tal-ipproċessar ta' *data* personali mill-istituzzjonijiet, korpi, uffiċċji u aġenziji tal-Unjoni u dwar il-moviment liberu ta' tali *data*, u li jħassar ir-Regolament (KE) Nru 45/2001 u d-Deċiżjoni Nru 1247/2002/KE (ĠU L 295, 21.11.2018, p. 39).

[63] [UP: Nota f'qiegħ il-paġna ladarba tkun disponibbli]

ADOTTAW DIN ID-DIRETTIVA:

Artikolu 1

Id-Direttiva 2012/29/UE hija emendata kif ġej:

(1) jiddaħħal l-Artikolu li ġej:

"Artikolu 3a

Helpline għall-vittmi

1. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jistabbilixxu helplines għall-vittmi li jkunu faċilment aċċessibbli, faċli għall-utent, kunfidenzjali u mingħajr ħlas li:

(a) jipprovdu lill-vittmi l-informazzjoni msemmija fl-Artikolu 4(1);

(b) joffru appoġġ emozzjonali;

(c) jirreferu lill-vittmi għal servizzi ta' appoġġ speċjalizzati u/jew helplines speċjalizzati jekk ikun meħtieġ.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw il-forniment tal-helplines imsemmija fil-paragrafu 1 permezz ta' helpline telefoniku konness man-numru armonizzat tal-UE "116 006" u permezz ta' teknoloġiji oħrajn tal-informazzjoni u tal-komunikazzjoni, inklużi siti web.

3. L-Istati Membri għandhom jieħdu miżuri xierqa biex jiżguraw id-disponibbiltà tas-servizzi msemmija fil-paragrafi 1 u 2 f'lingwi oħrajn, inklużi mill-anqas il-lingwi l-aktar użati fl-Istat Membru.

4. Il-helplines jistgħu jiġu stabbiliti minn organizzazzjonijiet pubbliċi jew mhux governattivi u jistgħu jiġu organizzati fuq bażi professjonali jew volontarja.";

(2) jiddaħħal l-Artikolu 5a li ġej:

"Artikolu 5a

Rapportar ta' reati

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-vittmi jkunu jistgħu jirrapportaw reati kriminali lill-awtoritajiet kompetenti permezz ta' teknoloġiji tal-informazzjoni u tal-komunikazzjoni faċilment aċċessibbli u faċli għall-utent. Din il-possibbiltà għandha tinkludi s-sottomissjoni ta' evidenza fejn fattibbli.

2. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa sabiex jinkoraġġixxu lil kwalunkwe persuna li tkun taf dwar jew tissuspetta, in *bona fide*, li jkunu seħħew reati kriminali, jew li jkunu mistennija aktar atti ta' vjolenza, sabiex tirrapporta dan lill-awtoritajiet kompetenti.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-vittmi jkunu jistgħu jirrapportaw b'mod effettiv reati mwettqa f'faċilitajiet ta' detenzjoni. Minbarra l-ħabsijiet, iċ-ċentri ta' detenzjoni u ċ-ċelel għal persuni ssuspettati u akkużati, il-faċilitajiet ta' detenzjoni għandhom jinkludu faċilitajiet ta' detenzjoni speċjalizzati għal applikanti għal protezzjoni internazzjonali u ċentri ta' qabel it-tneħħija, u ċentri ta' akkomodazzjoni fejn jinsabu l-applikanti u l-benefiċjarji tal-protezzjoni internazzjonali.

4. Meta t-tfal jirrapportaw reati kriminali, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-proċeduri ta’ rapportar ikunu sikuri, kunfidenzjali, imfassla u aċċessibbli b’mod u b’lingwa li huma sensittivi għat-tfal, f’konformità mal-età u l-maturità tagħhom.

5. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet kompetenti li jiġu f’kuntatt ma’ vittma li tirrapporta reati jkunu pprojbiti milli jittrasferixxu *data* personali relatata mal-istatus ta’ residenza tal-vittma lill-awtoritajiet ta’ migrazzjoni kompetenti, tal-anqas sakemm titlesta l-ewwel valutazzjoni individwali msemmija fl-Artikolu 22.”;

(3) L-Artikolu 8 huwa emendat kif ġej:

(a) il-paragrafu 2 huwa sostitwit b’dan li ġej:

“2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-vittmi jiġu kkuntattjati mis-servizzi ta’ appoġġ ġenerali jew speċjalizzat rilevanti jekk il-valutazzjoni individwali msemmija fl-Artikolu 22 turi l-ħtieġa għal appoġġ u l-vittma tagħti l-kunsens biex tiġi kkuntattjata minn servizzi ta’ appoġġ jew jekk il-vittma titlob appoġġ.”;

(b) jiżdied il-paragrafu li ġej:

“6. Is-servizzi ta’ appoġġ għall-vittmi għandhom jibqgħu operazzjonali fi żminijiet ta’ kriżi, bħal kriżijiet tas-saħħa, sitwazzjonijiet migratorji sinifikanti jew stati oħrajn ta’ emerġenza.”;

(4) L-Artikolu 9 huwa emendat kif ġej:

(a) fil-paragrafu 1, il-punt (c) huwa sostitwit b’dan li ġej:

“(c) appoġġ emozzjonali u, fejn disponibbli, psikoloġiku ladarba jsiru konxji mill-istatus ta’ persuna bħala vittma. Jekk il-ħtieġa speċjali għal appoġġ psikoloġiku tkun intweriet permezz ta’ valutazzjoni individwali msemmija fl-Artikolu 22, l-appoġġ psikoloġiku għandu jkun disponibbli għall-vittmi li jeħtieġu dan l-appoġġ sakemm ikun meħtieġ.”;

(b) fil-paragrafu 3, il-punt (b) huwa sostitwit b’dan li ġej:

“(b) appoġġ immirat u integrat, inkluż appoġġ u konsulenza għat-trawma, għall-vittmi bi ħtiġijiet speċifiċi, bħall-vittmi ta’ vjolenza sesswali, il-vittmi ta’ vjolenza abbażi tal-ġeneru, inkluża l-vjolenza kontra n-nisa u l-vjolenza domestika koperti mid-Direttiva (UE) …/… tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[64] [*dwar il-ġlieda kontra l-vjolenza kontra n-nisa u l-vjolenza domestika*], il-vittmi tat-traffikar tal-bnedmin, il-vittmi ta’ reati organizzati, il-vittmi b’diżabilità, il-vittmi tal-isfruttament, il-vittmi ta’ reati ta’ mibegħda, il-vittmi tat-terroriżmu, il-vittmi ta’ reati internazzjonali ewlenin.”;

(c) jiżdied il-paragrafu li ġej:

“4. L-Istati Membri għandhom jipprovdu s-servizzi ta’ protezzjoni u ta’ appoġġ speċjalizzat meħtieġa biex jindirizzaw b’mod komprensiv il-ħtiġijiet multipli tal-vittmi bi ħtiġijiet speċifiċi f’konformità mal-protokolli msemmija fl-Artikolu 26a(1), il-punt (c).”

(5) jiddaħħal dan l-Artikolu 9a li ġej fil-Kapitolu II:

[64] Id-Direttiva (UE) …/… tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-ġlieda kontra l-vjolenza kontra n-nisa u l-vjolenza domestika (ĠU ...).”;

"Artikolu 9a

Servizzi ta' appoġġ immirati u integrati għat-tfal

1. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw id-disponibbiltà ta' servizzi speċjalizzati apposta għat-tfal mmirati u integrati għat-tfal biex jipprovdu appoġġ u protezzjoni xierqa għall-età meħtieġa biex jindirizzaw b'mod komprensiv l-għadd kbir ta' ħtiġijiet tal-vittmi tfal.

2. Is-servizzi ta' appoġġ immirati u integrati għall-vittmi tfal għandhom jipprevedu mekkaniżmu kkoordinat bejn diversi aġenziji li jinkludi s-servizzi li ġejjin:

(a) il-forniment ta' informazzjoni;

(b) eżamijiet mediċi;

(c) appoġġ emozzjonali u psikoloġiku;

(d) il-possibbiltà ta' rapportar tal-kriminalità;

(e) valutazzjoni individwali tal-ħtiġijiet ta' protezzjoni u ta' appoġġ imsemmija fl-Artikolu 22;

(f) reġistrazzjoni bil-vidjo tat-testimonjanzi msemmija fl-Artikolu 24(1).

3. Is-servizzi msemmija fil-paragrafu 2 għandhom jiġu pprovduti fl-istess bini.";

(6) jiddaħħlu l-Artikoli 10a u 10b li ġejjin:

"Artikolu 10a

Dritt għall-assistenza fil-qorti

L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jistabbilixxu assistenza fil-bini tal-qorti biex jipprovdu informazzjoni u appoġġ emozzjonali lill-vittmi.

Artikolu 10b

Dritt għal rieżami tad-deċiżjonijiet meħuda matul il-proċedimenti tal-qorti

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-vittmi jiġu informati mingħajr dewmien dwar id-deċiżjonijiet meħuda fi proċedimenti tal-qorti li jaffettwawhom direttament u li jkollhom id-dritt għal rieżami ta' dawn id-deċiżjonijiet. Dawn id-deċiżjonijiet għandhom jinkludu mill-anqas deċiżjonijiet skont id-dispożizzjonijiet li ġejjin:

(a) L-Artikolu 7(1) fir-rigward ta' deċiżjonijiet dwar l-interpretazzjoni matul is-seduti tal-qorti;

(b) L-Artikolu 23(3).

2. Ir-regoli proċedurali li taħthom il-vittmi jistgħu jitolbu rieżami tad-deċiżjonijiet imsemmija fil-paragrafu 1 għandhom jiġu ddeterminati mid-dritt nazzjonali.

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li d-deċiżjonijiet ġudizzjarji dwar it-talba ta' dan ir-rieżami jittieħdu fi żmien raġonevoli.";

(7) L-Artikolu 16 huwa emendat kif ġej:

(a) il-paragrafu 1 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, matul il-proċedimenti kriminali, il-vittmi jkunu intitolati li jiksbu deċiżjoni dwar il-kumpens mill-awtur tar-reat, fi żmien raġonevoli.";

(b) il-paragrafu 2 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet kompetenti tagħhom iħallsu direttament lill-vittma l-kumpens aġġudikat mingħajr dewmien żejjed. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jiġu surrogati għad-dritt tal-vittma fir-rigward tal-awtur tar-reat għall-ammont tal-kumpens aġġudikat.";

(8) L-Artikolu 17 huwa emendat kif ġej:

(a) fil-paragrafu 1, il-punt (b) huwa sostitwit b'dan li ġej:

"(b) jirrikorru sa fejn ikun possibbli għad-dispożizzjonijiet dwar il-vidjokonferenzi u l-konferenzi telefoniċi biex tiġi ffaċilitata l-parteċipazzjoni fi proċedimenti kriminali tal-vittmi li jkunu residenti barra mill-pajjiż.";

(b) jiżdied il-paragrafu li ġej:

"4. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet kompetenti jistgħu jitolbu assistenza mill-Eurojust u jittrażmettu lill-Eurojust l-informazzjoni mmirata biex tiffaċilita l-kooperazzjoni mal-awtoritajiet kompetenti ta' Stati Membri oħrajn f'każijiet transfruntieri.";

(9) fl-Artikolu 21, jiżdied il-paragrafu li ġej:

"3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li d-*data* personali dwar vittma li tippermetti lill-awtur tar-reat jidentifika l-post ta' residenza tal-vittma jew li b'xi mod ieħor jikkuntattja lill-vittma bi kwalunkwe mod ma tiġix ipprovduta lill-awtur tar-reat direttament jew indirettament.";

(10) L-Artikolu 22 huwa emendat kif ġej:

(a) it-titolu huwa sostitwit b'dan li ġej:

"Valutazzjoni individwali tal-vittmi biex jiġu identifikati ħtiġijiet speċifiċi ta' appoġġ u ta' protezzjoni";

(b) il-paragrafu 1 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-vittmi ssirilhom valutazzjoni f'waqtha u individwali, biex jiġu identifikati ħtiġijiet speċifiċi ta' appoġġ u ta' protezzjoni u biex jiġi ddeterminat jekk u sa liema punt jibbenefikaw minn miżuri speċjali previsti skont l-Artikolu 9(1), il-punt (c), u l-Artikoli 23 u 24, minħabba li jkunu partikolarment vulnerabbli għal vittimizzazzjoni sekondarja u ripetuta, għal intimidazzjoni u għal ritaljazzjoni.";

(c) jiddaħħal il-paragrafu 1a li ġej:

"1a. Il-valutazzjoni individwali għandha tinbeda mal-ewwel kuntatt tal-vittma mal-awtoritajiet kompetenti, u għandha ddum kemm ikun meħtieġ skont il-ħtiġijiet speċifiċi ta' kull vittma. Fejn ir-riżultat tal-istadju inizjali tal-valutazzjoni individwali mill-ewwel awtoritajiet ta' kuntatt juri l-ħtieġa li titkompla l-valutazzjoni, din il-valutazzjoni għandha ssir f'kollaborazzjoni mal-istituzzjonijiet u l-korpi skont l-istadju tal-proċedura u l-ħtiġijiet individwali tal-vittmi f'konformità mal-protokolli msemmija fl-Artikolu 26a.";

(d) il-paragrafi 2 u 3 huma ssostitwiti b'dawn li ġejjin:

“2. Il-valutazzjoni individwali għandha tqis:

(a) il-karatteristiċi personali tal-vittma, inklużi esperjenzi rilevanti ta' diskriminazzjoni, anke meta jkunu bbażati fuq taħlita ta' diversi raġunijiet bħas-sess, il-ġeneru, l-età, id-diżabilità, ir-reliġjon jew it-twemmin, il-lingwa, l-oriġini razzjali, soċjali jew etnika, l-orjentazzjoni sesswali;

(b) it-tip jew in-natura tar-reat;

(c) iċ-ċirkostanzi tar-reat;

(d) ir-relazzjoni ma' l-awtur tar-reat u l-karatteristiċi tiegħu.

3. Fil-kuntest tal-valutazzjoni individwali, għandha tingħata attenzjoni partikolari lil:

(a) vittmi li ġarrbu ħsara konsiderevoli minħabba s-severità tar-reat;

(b) vittmi li jkunu sofrew reat imwettaq b'raġuni ta' preġudizzju jew diskriminatorja li, b'mod partikolari, jista' jkun relatat mal-karatteristiċi personali tagħhom;

(c) vittmi li r-relazzjoni u d-dipendenza tagħhom fuq l-awtur tar-reat jagħmluhom partikolarment vulnerabbli.

F'dan ir-rigward, il-vittmi ta' terroriżmu, kriminalità organizzata, traffikar tal-bnedmin, vjolenza abbażi tal-ġeneru, inklużi vjolenza kontra n-nisa u vjolenza domestika, vjolenza sesswali, sfruttament jew reati ta' mibegħda, il-vittmi ta' reati internazzjonali ewlenin u l-vittmi b'diżabilità għandhom jitqiesu kif meħtieġ. Għandha tingħata attenzjoni partikolari lill-vittmi li jaqgħu taħt aktar minn waħda minn dawk il-kategoriji.”;

(e) jiddaħħal il-paragrafu 3 a li ġej:

“3 a. Fil-kuntest tal-valutazzjoni individwali, għandha tingħata attenzjoni partikolari lir-riskju li jirriżulta mill-awtur tar-reat, inkluż ir-riskju ta' mġiba vjolenti u ta' ħsara fil-ġisem, l-użu ta' armi, l-involviment fi grupp ta' kriminalità organizzata, abbuż tad-droga jew tal-alkoħol, abbuż tat-tfal, kwistjonijiet ta' saħħa mentali, l-imġiba ta' stalking, l-espressjoni tat-theddid jew diskors ta' mibegħda.”;

(f) il-paragrafu 4 huwa sostitwit b'dan li ġej:

“4. Għall-fini ta' din id-Direttiva, il-vittmi tfal għandhom jitqiesu li għandhom ħtiġijiet speċifiċi ta' appoġġ u ta' protezzjoni minħabba l-vulnerabbiltà tagħhom għal vittimizzazzjoni sekondarja u ripetuta, għal intimidazzjoni u għal ritaljazzjoni. Biex jiġi ddeterminat jekk u sa liema punt huma jibbenefikaw minn miżuri speċjali kif previsti fl-ambitu tal-Artikoli 23 u 24, il-vittmi tfal għandhom ikunu soġġetti għal valutazzjoni individwali kif previst fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu. Il-valutazzjoni individwali tal-vittmi tfal għandha tiġi organizzata fil-qafas ta' servizzi ta' appoġġ immirati u integrati msemmija fl-Artikolu 9a.”;

(g) il-paragrafu 6 huwa sostitwit b'dan li ġej:

“6. Il-valutazzjonijiet individwali għandhom jitwettqu b'involviment mill-qrib tal-vittmi u għandhom iqisu x-xewqat tagħhom inkluż fejn dawn ma jkunux jixtiequ jibbenefikaw minn miżuri speċjali kif previst fl-Artikoli 8, 9, 9a, 23 u 24.”;

(h) il-paragrafu 7 huwa sostitwit b'dan li ġej

“7. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jaġġornaw il-valutazzjoni individwali f’intervalli regolari sabiex jiżguraw li l-miżuri ta’ appoġġ u ta’ protezzjoni jkunu relatati mas-sitwazzjoni li qed tinbidel tal-vittma. Jekk l-elementi li jifformaw il-bażi tal-valutazzjoni individwali ikunu nbidlu b’mod sinifikanti, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li din tkun aġġornata matul il-proċedimenti kriminali.”;

(11) fl-Artikolu 23, il-paragrafu 2, il-punt (d) huwa sostitwit b’dan li ġej:

“(d) l-intervisti kollha mal-vittmi ta’ vjolenza sesswali, vjolenza bbażata fuq il-ġeneru inklużi vittmi ta’ vjolenza kontra n-nisa u vjolenza domestika koperti mid-Direttiva (UE) …/… tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[65] [*dwar il-ġlieda kontra l-vjolenza kontra n-nisa u l-vjolenza domestika*], sakemm ma jsirux minn prosekutur jew minn imħallef, jitwettqu minn persuna tal-istess sess bħall-vittma, jekk il-vittmi jkunu jixtiequ hekk, dment li l-kors tal-proċedimenti kriminali ma jiġix ippreġudikat.”;

(12) fl-Artikolu 23, jiżdied il-paragrafu li ġej:

“4. Il-miżuri li ġejjin għall-protezzjoni fiżika tal-vittmi għandhom ikunu disponibbli għal vittmi bi ħtiġijiet speċifiċi ta’ protezzjoni identifikati f’konformità mal-Artikolu 22(1) matul il-proċediment kriminali:

(a) preżenza kontinwa jew temporanja tal-awtoritajiet tal-infurzar tal-liġi;

(b) l-imblukkar, it-trażżin jew l-ordnijiet ta’ protezzjoni biex tingħata protezzjoni lill-vittmi kontra kwalunkwe att ta’ vjolenza, inkluż billi tiġi pprojbita jew imrażżna ċerta mġiba perikoluża tal-awtur tar-reat.”;

(13) fl-Artikolu 24, jiżdied il-paragrafu li ġej:

“3. Meta r-reat jinvolvi d-detentur ta’ responsabbiltà ta’ ġenitur, jew jista’ jkun hemm xi kunflitt ta’ interess ieħor bejn il-vittmi tfal u min ikollu r-responsabbiltà ta’ ġenitur, l-Istati Membri għandhom iqisu l-aħjar interess tat-tfal u jiżguraw li kwalunkwe att li jirrikjedi l-kunsens ma jkunx kundizzjonali fuq il-kunsens tad-detentur ta’ responsabbiltà ta’ ġenitur.”;

(14) l-Artikoli li ġejjin jiddaħħlu fil-Kapitolu 5:

“Artikolu 26a

Protokolli permezz ta’ koordinazzjoni u kooperazzjoni nazzjonali

1. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu u jimplimentaw protokolli speċifiċi dwar l-organizzazzjoni ta’ servizzi u azzjonijiet skont din id-Direttiva mill-awtoritajiet kompetenti u minn persuni oħrajn li jiġu f’kuntatt mal-vittmi. Il-protokolli għandhom jitfasslu f’koordinazzjoni u f’kooperazzjoni bejn l-awtoritajiet tal-infurzar tal-liġi, l-awtoritajiet ta’ prosekuzzjoni, l-imħallfin, l-awtoritajiet ta’ detenzjoni, is-servizzi ta’ ġustizzja restorattiva u s-servizzi ta’ appoġġ għall-vittmi. Il-protokolli speċifiċi għandhom jimmiraw bħala minimu li jiżguraw li:

(a) il-vittmi jirċievu informazzjoni li tkun adattata għall-ħtiġijiet individwali li jinbidlu tagħhom; billi din l-informazzjoni għandha tkun sempliċi u faċli biex

[65] Id-Direttiva (UE) …/… tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-ġlieda kontra l-vjolenza kontra n-nisa u l-vjolenza domestika (ĠU ...).’

tinftiehem, ipprovduta f'waqtha, ripetuta maż-żmien, f'formati multipli inkluż bil-fomm, bil-miktub u b'mod diġitali;

(b) il-vittmi li jinsabu f'detenzjoni inklużi ħabsijiet, ċentri ta' detenzjoni u ċelel għal persuni ssuspettati u akkużati, kif ukoll faċilitajiet ta' detenzjoni speċjalizzati għal applikanti għall-protezzjoni internazzjonali u ċentri ta' qabel it-tneħħija jew f'istituzzjonijiet oħrajn, inklużi ċentri ta' akkomodazzjoni fejn jinsabu applikanti u benefiċjarji ta' protezzjoni internazzjonali:

(i) jirċievu l-informazzjoni dwar id-drittijiet tagħhom;

(ii) jistgħu jiddependu fuq ir-rapportar iffaċilitat tar-reati;

(iii) ikollhom aċċess għal appoġġ u protezzjoni f'konformità mal-ħtiġijiet individwali tagħhom;

(c) valutazzjoni individwali tal-ħtiġijiet tal-vittmi għall-appoġġ u għall-protezzjoni kif imsemmi fl-Artikolu 22, u l-għoti ta' servizzi ta' appoġġ għall-vittmi bi ħtiġijiet speċifiċi, filwaqt li jitqiesu l-ħtiġijiet individwali tal-vittmi fi stadji differenti tal-proċedura kriminali.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-protokolli msemmija fil-paragrafu 1 jiġu rrieżaminati f'intervalli regolari biex tiġi żgurata l-effettività tagħhom, u mill-anqas darba kull sentejn.

3. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri leġiżlattivi meħtieġa biex jippermettu l-ġbir u l-kondiviżjoni ta' informazzjoni, inkluża informazzjoni li jkun fiha *data* personali tal-vittmi bejn l-awtoritajiet kompetenti u s-servizzi ta' appoġġ għall-vittmi biex jiżguraw l-aċċess għall-informazzjoni u l-appoġġ u l-protezzjoni xierqa tal-vittmi individwali.

Artikolu 26b

Użu ta' mezzi ta' komunikazzjoni elettroniċi

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-vittmi ta' reat ikunu jistgħu jeżerċitaw id-drittijiet tagħhom previsti fl-Artikolu 3a, l-Artikolu 4(1), l-Artikolu 5(1), l-Artikolu 5a, l-Artikolu 6(1), (2), (4), (5) u (6) u l-Artikolu 10 b bl-użu ta' mezzi elettroniċi ta' komunikazzjoni.

2. Il-vittmi ta' reat ma għandhomx jiġu pprevenuti milli jaċċessaw jew jużaw b'mod ieħor sistemi nazzjonali li joffru l-mezzi elettroniċi ta' komunikazzjoni msemmija fil-paragrafu 1 fuq il-bażi li jkunu residenti ta' Stat Membru ieħor.

3. Meta s-sistemi nazzjonali li joffru mezzi elettroniċi ta' komunikazzjoni jkunu jirrikjedu l-użu ta' identifikazzjoni, firem u siġilli elettroniċi, l-Istati Membri għandhom jippermettu l-użu ta' skemi ta' identifikazzjoni elettronika nnotifikati, firem elettroniċi kkwalifikati, u siġilli elettroniċi kkwalifikati ta' kwalunkwe Stat Membru ieħor kif previst fir-Regolament (UE) Nru 910/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[66].

[66] Ir-Regolament (UE) Nru 910/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Lulju 2014 dwar l-identifikazzjoni elettronika u s-servizzi fiduċjarji għal

Artikolu 26c

Drittijiet ta' vittmi b'diżabilità

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-vittmi b'diżabilità jibbenefikaw fuq bażi ugwali ma' ħaddieħor minn mezzi elettroniċi ta' komunikazzjoni kif imsemmi fl-Artikolu 26b ta' din id-Direttiva billi jikkonformaw mar-rekwiżiti ta' aċċessibbiltà stabbiliti fl-Anness I tad-Direttiva (UE) 2019/882 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[67].

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-vittmi b'diżabilità jkunu jistgħu jaċċessaw fuq bażi ugwali ma' ħaddieħor, kwalunkwe proċedura kif ukoll is-servizzi ta' appoġġ u l-miżuri ta' protezzjoni koperti minn din id-Direttiva f'konformità mar-rekwiżiti ta' aċċessibbiltà stabbiliti fl-Anness I tad-Direttiva (UE) 2019/882.

   L-Istati Membri għandhom jiżguraw li tiġi pprovduta akkomodazzjoni raġonevoli għall-vittmi b'diżabilità fuq talba.

Artikolu 26d

Rimedji

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-vittmi jkollhom rimedju effettiv fl-ambitu tal-liġi nazzjonali f'każ ta' ksur ta' drittijiethom fl-ambitu ta' din id-Direttiva.";

(15) jiddaħħal l-Artikolu 27 a li ġej:

"Artikolu 27a

Obbligi speċifiċi fir-rigward tal-vittmi ta' vjolenza kontra n-nisa u vjolenza domestika

Meta l-Istati Membri jadottaw il-miżuri biex jikkonformaw ma' din id-Direttiva, huma għandhom jiżguraw li dan isir mingħajr ma jiġu affettwati l-obbligi skont id-Direttiva (UE) *…/…[dwar il-ġlieda kontra l-vjolenza kontra n-nisa u l-vjolenza domestika*], li huma applikabbli fir-rigward ta' dawn il-vittmi minbarra l-obbligi stabbiliti f'din id-Direttiva. B'mod partikolari, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li

(a) il-helpline tal-vittmi kif imsemmi fl-Artikolu 3a ta' din id-Direttiva ma jaffettwax l-operat ta' helplines iddedikati u speċjalizzati għall-vittmi ta' vjolenza kontra n-nisa u vjolenza domestika kif meħtieġ skont l-Artikolu 31 tad-Direttiva (UE) *…/…[dwar il-ġlieda kontra l-vjolenza kontra n-nisa u l-vjolenza domestika*];

(b) l-obbligu li jittieħdu miżuri skont l-Artikolu 5a(2) ta' din id-Direttiva ma jaffettwax l-obbligu tal-Istati Membri li jieħdu miżuri mmirati biex jinkoraġġixxu r-rapportar ta' atti ta' vjolenza kontra n-nisa jew vjolenza domestika stabbiliti fl-Artikolu 16(1) tad-Direttiva (UE) *…/…[dwar il-ġlieda kontra l-vjolenza kontra n-nisa u l-vjolenza domestika*];

---

tranżazzjonijiet elettroniċi fis-suq intern u li jħassar id-Direttiva 1999/93/KE (ĠU L 257, 28.8.2014, p. 73).

[67] Id-Direttiva (UE) 2019/882 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' April 2019 dwar ir-rekwiżiti ta' aċċessibbiltà għall-prodotti u għas-servizzi (ĠU L 151, 7.6.2019, p. 70).

(c) l-obbligu li jittieħdu miżuri skont l-Artikolu 5a(3) ta' din id-Direttiva ma jaffettwax l-obbligu tal-Istati Membri li jieħdu miżuri speċjalizzati biex jiżguraw ir-rapportar ta' okkorrenzi ta' vjolenza kontra n-nisa jew vjolenza domestika fiċ-ċentri ta' akkoljenza u ta' detenzjoni stabbiliti fl-Artikolu 35(4) tad-Direttiva (UE).*../…[dwar il-ġlieda kontra l-vjolenza kontra n-nisa u l-vjolenza domestika*];

(d) l-obbligu li jittieħdu miżuri skont l-Artikolu 5a(4) ta' din id-Direttiva ma jaffettwax l-obbligu tal-Istati Membri li jieħdu miżuri mmirati skont l-Artikolu 16(4) tad-Direttiva (UE) *…/…[dwar il-ġlieda kontra l-vjolenza kontra n-nisa u l-vjolenza domestika*];

(e) fir-rigward tal-vittmi ta' vjolenza kontra n-nisa jew vjolenza domestika, id-dispożizzjonijiet tal-[Artikoli 18 u 19 tad-Direttiva (UE) …/… [*dwar il-ġlieda kontra l-vjolenza kontra n-nisa u l-vjolenza domestika*] għandhom japplikaw flimkien mar-regoli stabbiliti fl-Artikolu 22 tad-Direttiva 2019/29, kif emendata minn din id-Direttiva"

(f) il-protokolli dwar il-valutazzjoni individwali tal-ħtiġijiet tal-vittmi għall-appoġġ u l-protezzjoni kif imsemmija fl-Artikolu 26a flimkien mal-Artikolu 22 ta' din id-Direttiva ma jaffettwawx l-obbligi tal-Istati Membri li joħorġu linji gwida u jistabbilixxu mekkaniżmi ddedikati għall-vittmi tal-vjolenza kontra n-nisa u l-vjolenza domestika previsti fl-Artikolu 23, il-punt (b), u l-Artikolu 40(2) tad-Direttiva (UE) *…/…[dwar il-ġlieda kontra l-vjolenza kontra n-nisa u l-vjolenza domestika*].";

(16) L-Artikolu 28 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"Artikolu 28

Għoti ta' *data* u statistika

1. Kull Stat Membru għandu jieħu l-miżuri meħtieġa biex jistabbilixxi sistema għall-ġbir, għall-produzzjoni u għat-tixrid tal-istatistika dwar il-vittmi tal-kriminalità. L-istatistika għandha tinkludi *data* rilevanti għall-applikazzjoni tal-proċeduri nazzjonali dwar il-vittmi tal-kriminalità, inklużi mill-anqas l-għadd u t-tip ta' reati rrapportati u l-għadd, l-età, is-sess tal-vittmi u t-tip ta' reat. Dawn għandhom jinkludu wkoll informazzjoni dwar kif il-vittmi jkunu aċċessaw id-drittijiet stabbiliti f'din id-Direttiva.

2. L-Istati Membri għandhom jiġbru l-istatistika msemmija f'dan l-Artikolu abbażi ta' diżaggregazzjoni komuni żviluppata f'kooperazzjoni mal-Kummissjoni (Eurostat). Huma għandhom jittrażmettu din id-*data* lill-Kummissjoni (Eurostat) kull 3 snin. Id-*data* trażmessa ma għandux ikun fiha *data* personali.

3. L-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għad-Drittijiet Fundamentali għandha tappoġġa lill-Istati Membri u lill-Kummissjoni fil-ġbir, fil-produzzjoni u fit-tixrid tal-istatistika dwar il-vittmi tal-kriminalità u fir-rapportar dwar kif il-vittmi jkunu aċċessaw id-drittijiet stabbiliti f'din id-Direttiva.

4. Il-Kummissjoni (Eurostat) għandha tappoġġa lill-Istati Membri fil-ġbir tad-*data* msemmija fil-paragrafu 1, inkluż billi tistabbilixxi standards komuni dwar l-unitajiet tal-għadd, ir-regoli tal-għadd, id-diżaggregazzjonijiet komuni, il-formati tar-rapportar, u dwar il-klassifikazzjoni ta' reati kriminali.

5. L-Istati Membri għandhom jagħmlu l-istatistika miġbura disponibbli għall-pubbliku. L-istatistika ma għandux ikun fiha *data* personali.

6. Il-ġbir tad-*data* fl-ambitu tal-paragrafu 1 ma għandux jaffettwa l-ġbir tad-*data* ddedikat skont l-Artikolu 44 tad-Direttiva (UE) …/…[*dwar il-ġlieda kontra l-vjolenza kontra n-nisa u l-vjolenza domestika*].”;

(17) L-Artikolu 29 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"Artikolu 29

Rapportar mill-Kummissjoni u rieżami

Sa [*6 snin wara l-adozzjoni*], il-Kummissjoni għandha tippreżenta rapport dwar l-applikazzjoni ta' din id-Direttiva lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill. Ir-rapport għandu jivvaluta l-punt sa fejn l-Istati Membri jkunu ħadu l-miżuri meħtieġa biex ikunu konformi ma' din id-Direttiva, inkluża l-implimentazzjoni teknika.

Ir-rapport għandu jkun akkumpanjat, jekk ikun meħtieġ, minn proposta leġiżlattiva.”;

Artikolu 2

Traspożizzjoni

1. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jikkonformaw ma' din id-Direttiva [*sa sentejn wara d-dħul fis-seħħ*] bl-eċċezzjoni tad-dispożizzjonijiet meħtieġa biex jikkonformaw mal-Artikolu 26b li għandhom jiġu adottati u ppubblikati [*sa 4 snin wara d-dħul fis-seħħ*]. Huma għandhom jinfurmaw lill-Kummissjoni b'dan minnufih.

   Meta l-Istati Membri jadottaw dawk il-miżuri, dawn għandu jkun fihom referenza għal din id-Direttiva jew għandhom ikunu akkumpanjati minn dik ir-referenza fl-okkażjoni tal-pubblikazzjoni uffiċjali tagħhom. Il-metodi ta' kif għandha issir din ir-referenza għandhom jiġu stabbiliti mill-Istati Membri.

2. L-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni t-test tal-miżuri ewlenin tal-liġi nazzjonali li jadottaw fil-qasam kopert minn din id-Direttiva.

Artikolu 3

Dħul fis-seħħ

Din id-Direttiva għandha tidħol fis-seħħ fl-għoxrin jum wara dak tal-pubblikazzjoni tagħha f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.

Din id-Direttiva hija indirizzata lill-Istati Membri skont it-Trattati.

Magħmul fi Brussell,

Għall-Parlament Ewropew *Il-President*	*Għall-Kunsill* *Il-President*